

KBH

NR 08 · MARTS 2006

DEN STORE

Lufthavnen
- Verdens bedste?

TOP+FLOP

Københavnsteder
- Mikael Simpson

BYUDVIKLING

Ny bydel
- Byg over baneterrænet?

MUSIK

Sange om KBH
- ...fra Danny Kaye til EPO

GRATIS

FÅ OVERBLIK OVER HOVEDSTADENS NYE ARKITEKTUR PÅ WWW.COPENHAGENX.DK

COPENHAGEN X skaber overblik over hovedstadens nye arkitektur med en bygguide og et digitalt PROJEKTGALLERI, der samler byens nye arkitektur og byudvikling.

Læs mere på www.copenhagenx.dk

**NY BYGUIDE TIL
DIN HOVEDSTAD**

80 sider

KR 50,-

Køb den hos Dansk Arkitektur
Center eller bestil den hos
din boghandler

**NY ARKITEKTUR
I HOVEDSTADEN**
COPENHAGEN 2012

**CO
PEN
HAG
EN X**

Copenhagen X
International By- og Boligudstilling 2002-2012

Copenhagen X er et partnerskab mellem Fonden Realdania, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune og opereres af Dansk Arkitektur Center.

DAC | DANSK ARKITEKTUR CENTER

INDHOLD

DEN STORE **LUFTHAVNEN 12**

I 1998 blev lufthavnen udvidet med Terminal 3 og togforindelse til centrum. Siden da har den fået et væld af priser, og københavnernes elsker den. KBH har været på besøg.

INTERVIEW **JURA 38**

Fra solbeskinnet brasiliansk slum til kølige dage med MetroXpress. Mød Jura der har slået sig ned i København og er blevet Rådhuspladsens engel.

KULTUR **SANGE OM KBH 42**

Nej, ikke om magasinet, men om byen København. Både danskere og udlændinge har besunget vores hovedstad, og vi har gravet i arkiverne.

KULTUR **GASOLIN I KBH 50**

70'ernes største danske musikfænomen startede på Christianshavn og pakkede sammen på Bornholm. Anders Østergaards film om Gasolin og København får premiere 10. marts.

KBHNYT 04

DEBAT 09

TING OG LIV 22

LADCYKLER 24

KØBENHAVNERE 30

DK I BUENOS AIRES 32

TOP+FLOP 36

BYG PÅ SKINNERNE 48

12

38

42

Come in IT'S
OPEN

INTERNATIONALE KÆDER PÅ STRØGTUR

 CENTRUM

 BUTIKKER

Internationale mærkevarekæder som French Connection, Miss Sixty, Mango og Triumph fylder godt i Københavns gågader. To tredjedele af de butikker der hvert år udlejes på Strøget og i Købmagergade, lejes i dag af internationale kæder hvor det for få år siden kun var halvdelen. Formanden for Københavns City Center, Thomas Fokdal, begrundet den stigende udenlandske interesse med at København er blevet Nordeuropas hovedstad inden for mode og med det generelle opsving i den danske økonomi.

KBHnyt

CITYRING TIL KØBENHAVN

 KØBENHAVN

 METRO

Metro Cityring er kommet et stort skridt nærmere efter regeringen d. 2. februar indgik forlig med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om den 14 kilometer lange ringbane. Den nye metrobane skal med 17 underjordiske stationer forbinde Københavns centrum med Østerbro, Nørrebro, Frederiksberg og Vesterbro. Prisen for projektet forventes at blive på 15 milliarder kroner hvilket gør det til danmarkshistoriens største enkeltinvestering i kollektiv trafik.

SPORVOGN TIL... JYSTRUP

 KØBENHAVN

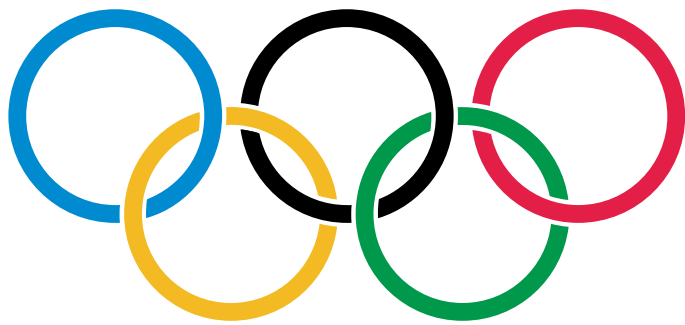
 SPORVOGNE

En af de sidste gaver til kronprinseparrets gavebord i anledning af prinsfødslen i oktober er nået frem. Det er en sporvogn der netop er ankommet med skib som en gave fra delstatsregeringen i Victoria og byen Melbourne hvor kronprinsessen har boet i en årrække. Men da Kongehuset, eller København, ikke selv har en sporvej, vil vognen blive deponeret på Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm i Jystrup. Gaven er en fireakslet bogievogn fra 1930'erne og er i familie med de berømte Lunding-sporvogne fra København. Vognen har været reservevogn i Melbourne indtil for nylig. Melbourne har et af verdens største sporvejsystemer, og det udvides stadig.

ARKITEKTURPRIS TIL VM

VM Husene, tegnet af PLOT arkitekter, i Ørestad City har vundet Forumprisen 2005 som Nordens bedste bygningsværk eller indretning. Prisen blev uddelt af det nordiske arkitektur- og designtidsskrift FORUM. Bladets chefredaktør Mark Isitt, der selv sad med i juryen, siger: "Det er i sig selv fantastisk at tre ud af de fem nominerede byggerier er danske. Men det helt særlige er at de alle tre er skæve og udfordrer de modernistiske byggerier og de rette vinkler som danskerne ellers har været verdensmestre i de sidste 50 år." De to andre nominerede fra Danmark var Kastrup Søbad og den nye tilbygning til Ordrupgård.

OL-KONGRES TIL BYEN

Selv om der ikke umiddelbart er udsigt til at København bliver OL-værtsby, får hovedstaden alligevel del i lidt af den olympiske stråleglans. Den Internationale Olympiske Komité (IOC) har nemlig besluttet at organisationens prestigefyldte 2009-kongres skal finde sted i Danmarks hovedstad. Og det glæder kulturborgmester Martin Geertsen (V) der øjner muligheden for at markere København som en international idræts- og oplevelsesby: "Vi vil i 2009 opleve en helt ekstraordinær pressebevågenhed med skønnet over 1.000 pressefolk, ligesom IOC-kongressen ganske givet vil betyde flere store sportsbegivenheder til byen." København vandt værtskabet foran blandt andet Athen, Cairo, Mexico City og Singapore.

HELIKOPTER

Når redningshelikoptere flere gange om ugen transporterer patienter til Rigshospitalet fra hele Danmark foregår landingerne i Fælledparken. Det kan tage op til 45 minutter at få bragt en kritisk patient fra Fælledparken til Rigshospitalet hvilket er helt utidsvarende set i international målestok. Nu har A.P. Møller Fonden bevilget 21,6 mio. kroner til en helikopterlandingsplads på taget der vil kunne ses fra store dele af byen. Projektet går i gang ca. 1. april, og den første helikopter vil kunne lande 1. december.

NYT HOTELKONCEPT

København får et helt nyt slags hotel: servicerede hotellejligheder i luksusklassen. Hotellejlighederne kombinerer det bedste fra hotellet med det bedste fra lejligheden. Du kan ordne hjemlige sysler som madlavning og tøjvask og samtidig nyde godt af hotelservicen. Adina Apartment Hotel København slog dørene op for de 128 hotellejligheder på Amerika Plads i januar. Det er den australske hoteloperatør Toga Gruppen der står bag – kæden planlægger yderligere et hotel i centrum af København.

>KBHkort

- **GALLERI K**
Den gamle cityarkade ved Strøget i Københavns indre by er lukket, men til sommer genopstår den som det trendy shoppingmekka Galleri K. Det store byggeri, der også omfatter en ny plads ved Pilestræde, skridder frem efter planen, og når sommerferien begynder, kan det nye shoppingområde åbne dørene for 10.000 kvadratmeter mode, design, interiør og caféer i den eksklusive ende.
- **ØRESUND SMALLERE**
Fordelene ved at samarbejde henover Øresund ser ud til for alvor at være gået op for erhvervslivet. Antallet af samarbejder mellem danske og svenske virksomheder blev sidste år tredoblet, og tendensen ser ud til at fortsætte, viser nye tal fra *ØresundsUtvækkling* som hjælper med at etablere kontakter mellem virksomheder på tværs af Øresund.
- **LEDIGHEDEN FALDER**
Efter et par træge år fra 2001 til 2003 er Københavns økonomi i fremgang, og det betyder faldende ledighed. I dag er der 6,2 procent ledige i hovedstaden hvilket er et fald på 1,2 procentpoint siden 2004. Der er dog stadig et stykke vej ned til rekordniveauet fra 2001 på 5,1 procent.
- **COPENHAGEN DOME**
Den længede savnede multihal ser ud til at være på vej. Bella Center og Kommunen er blevet enige om en *Copenhagen Dome* med plads til 15.000 mennesker, og nu mangler blot den sidste finansiering. Hvorfor den skal have et engelsk/amerikansk navn, melder historien intet om. Man håber at den står klar til OL-topmødet i 2009.
- **INGEN ØL I VALBY**
Carlsberg rykker alle byggeaktiviteter til Fredericia - kun produktion af Jacobsen-øl bliver tilbage. Carlsbergs hovedsæde bliver dog i Valby, og bryggerigiganten går nu i gang med at tænke over hvad der skal ske med den overskydende plads.

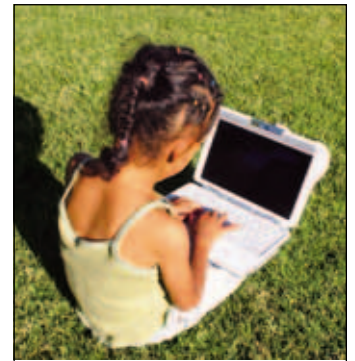
KØBENHAVNSKE RÆDSLER

 KØBENHAVN

 MAKVÆRKER

Politiken bad læserne kåre Danmarks syv største arkitektoniske makværker. Og billedet faldt ikke ligefrem ud til Københavns fordel. Seks af de syv makværker befinder sig nemlig i hovedstaden – selv om det vel nok siger mest om sammensætningen af læserskaren. Listen ser ud som følger:

1. **Holbæk Megacentret** — på en bar mark ud til Holbækmotorvejen ligger 23 kædeforretninger i enorme, gølle betonlader der med deres anti-arkitektur står som skræmmebilleder på en kommerciel byudvikling ude af arkitektonisk kontrol.
2. **Københavns cykelparkering** — de ligger i bunker på fortovene foran alle større københavnske institutioner, især ved stationerne, og er det synlige bevis på at bystyret aldrig har taget cykelparkering alvorligt som en planlægningsmæssig opgave.
3. **Busterminalen** — denne skæve charmebunke med det mørktmaterede glas midt på Rådhuspladsen behøver vel ingen yderligere introduktion.
4. **Åboulevard** — nedenunder den brølende trafikale kransulsåre løber en å. SLA Landskabsarkitekter foreslog i decembernummeret af KBH at man skulle lade vandet bytte plads med vejen.
5. **Kalvebod Brygge** — kontormuren langs kajen udelukker effektivt muligheden for et københavnsk liv på denne side af havnen.
6. **Nørreport Station** — landets travleste station er med sit trafikale kaos over jorden og sin dieselsøl under jorden en gruopvækkende velkomst til hovedstaden.
7. **Parken** — kun få stemmer adskilte den klodsede murstensarena fra en anden national kulturtribune, Operaen. Begge er sammenstykket af umage elementer og ligner mere uheldige forstadskontorer end væsentlige kulturbygninger.

UDENDØRS INTERNET

 KØBENHAVN

 TEKNOLOGI

Der skal være gratis trådløst netværk på pladserne i København. Det mener et politisk flertal på Københavns Rådhus der vil begynde forsøg med de såkaldte hotspot-områder hvor borgerne frit kan benytte et trådløst netværk i det offentlige rum. "Det vil være til stor glæde for turister og københavnere i almindelighed, og noget der kan gøre København attraktiv for erhvervslivet i forbindelse med konferencer," siger SF's Frank Hedegaard til Jyllands-Posten. Forsøget skal efter planen starte d. 1. juli.

» KBH

KBH ApS

Kronprinsessegade 24
1306 København K

telefon 33 32 88 94
mail info@kbhmagasin.dk
web www.kbhmagasin.dk

Annoncer

Mediabørs Danmark
telefon 33 91 11 11
Information på www.kbhmagasin.dk

**CHEFREDAKTØR (ANSV.)
ADM. DIREKTØR
ART DIRECTOR**
Anders Ojgaard
anders@kbhmagasin.dk

**REDAKTØR
DISTRIBUTIONSANSVARLIG**
Kasper Foged Rasmussen
kasper@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Ellen Otzen
ellen@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Jeppe Villadsen
jeppe@kbhmagasin.dk

Skribenter

Morten Lykkegaard
Katrine Kehlet Nørskov
Beate Bernhoft
Kirsten Bårnholdt

Fotografer

Jesper Ludvigsen
Ty Stange
Arne V. Pedersen
Gabriel Kameniecki
Ellen Otzen
Kasper Foged Rasmussen
Jeppe Villadsen
Anders Ojgaard

Tryk

Franzen A/S

Oplag
30.000

Udgivelsen er støttet af
Fonden Realdania
Statens Kunstfond
HOME

Distribution

KBH er gratis og kan findes på 200 caféer, i butikker, bioografer m.v.

Artikelforslag

Sendes til info@kbhmagasin.dk

Artikler eller illustrationer må ikke eftertrykkes uden skriftlig tilladelse fra KBH.

Det bedste bud på dit boligsalg...

Optimal pris

homes køberkartotek bugner, og med home BedsteBud får du den mest optimale pris blandt de mange potentielle købere til en bolig i dit område.

Synlighed

Din bolig bliver bl.a. annonceret på Danmarks mest besøgte boligsite www.home.dk med op til 300.000 besøgende om ugen, og indrykkes i homenyt – boligavisen, der udkommer som indstik i Berlingske Tidende i weekenden.

Bestil en gratis salgsvurdering...

- og lad os få en snak om mulighederne. Hos home.

Det gør ikke noget man er foran.

home

det gør ikke noget man er foran

LEDER

af Anders Ojgaard

NYE STANDARDER

Københavns lufthavn har de seneste år bemærket sig som en af verdens bedste. Med den nye Terminal 3 og den nye togstation, begge fra 1998, lettede lufthavnen fra almindelig kedsommelighed og har kastet priser og hædrende omtale af sig over hele kloden. Terminal 3 er smuk, både inde og ude, der er god plads og ikke for lange køer, og der har været øje på detaljen. Fra de ulmende gulve i jatoba-træ til bagageudleveringen der på skærme viser hvor mange minutter der er til du kan hanke op i kufferten. Lufthavnen holder – og fremviser det af København vi gerne vil vise frem, elegancen og funktionaliteten. Forhåbentlig vil den danne forbillede for andre knudepunkter i hovedstaden der er alt andet end elegante og funktionelle. Det er en næsten angstfremkaldende kontrast at træde fra Terminal 3's station, ind i toget, og komme ud igen på byens mest centrale station – det hæslige og kaotiske skur i midterrabatten ved navn Nørreport.

Men andre steder er der visioner om at lave noget stort. Tegnestuen Plot har fremlagt et forslag til et stort byggeri der skal rumme 2.000 boliger og en moské som mange muslimer har kaldt på i årevis. Projektet udmærker sig med et formsprog der er alt andet end traditionelt og vil transformere et ellers ret kedsommeligt område på Amager om til noget som hele byen vil vide hvad er, og hvor er – formodentlig fordi der er blevet flot, og fordi det adskiller sig fra den endeløse række af kønsløse kasser der stadig får lov at skyde op i vores hovedstad.

Man kan dog spørge sig selv om byggeriet ikke er for stort? Når der på én gang opføres byggeri på et stort område i en samlet *masterplan*, så viser historien at der er større risiko for en ghettificering. Og der er også risiko for at ende op med lidt kedsommelige områder uden variation – også selv om formerne er en hel del mere interessante end gennemsnittet. Så måske var det bedre at halvere projektet, så den anden halvdel af grunden kunne indtages af et andet, spændende projekt med et ligeledes spændende formsprog? Vi følger op på sagen i de kommende måneder.

I 2004 udskrev projektet Copenhagen X en konkurrence blandt københavnernes om at komme med deres bud på et drømmeprojekt i byen. *Copenhagen Dreaming* var den meget velvalgte overskrift, og vinderprojektet foreslog at man lod broer med boliger skyde hen over baneterrænet ved Dybbølsbro Station. På den måde ville Vesterbro og havnen blive forbundet, og der ville komme flere boliger til byen. Det meste af baneterrænet bliver rent faktisk ikke brugt længere, så man kunne også bebygge selve skinneområdet og overdække den del der stadig bruges. Et gigantisk projekt, men et projekt der fuldstændig kunne transformere området og gøre bydelen spændende og sammenhængende. Desværre er flere bygherrer urolige ved at give sig i kast med projekter i det centrale København, også selv om de har store kvaliteter. Protester omkring byggerier som fx på Krøyers Plads ansporer ikke til store tanker, så nu er det nok kommunen der bør gå forrest og sætte nye standarder.

Laksegade

› KBHs NAVNE #05

af Katrine Kehlet Nørskov

Når noget er rivende galt, så er "fanden løs i Laksegade". Men hvorfor er det lige i Laksegade at fanden er løs? Det siges om gaden, som krummer sig mellem Admiralgade og Kongens Nytorv, at der i 1826 skete mystiske ting og sager i nummer 15. Folkene der boede i ejendommen måtte styrte ud på gaden fordi de hørte stemmer der kom fra ubestemmelige steder i huset, og ud af vinduerne faldt der brænde, gryder og sågar mindre møbler, uden at nogen kunne se hvem der kastede tingene ud. Da man – selv efter at politiet var blevet tilkaldt – ikke kunne finde gerningsmanden, måtte det jo være fanden selv der var løs i Laksegade 15.

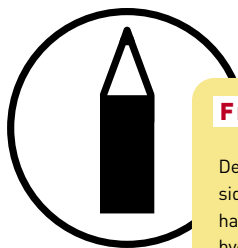
Laksegade blev navngivet i midten af 1600-tallet, men den krogede ende af gaden hed indtil 1876 Reverensgade. En 'reverens' er et ærbødigt buk for en rangsperson, og det har været foreslået, at gadenavnet skulle sigte til gadens knæk.

Området som Laksegade ligger i var oprindeligt hjemsted for flådens folk – derfor fik en gruppe gader navne efter hvad man mente søfolk kunne lide: Ud over Laksegade var det Hummergade,

Ulkegade og Størestræde. I slutningen af 1800-tallet var det kun navnene Laksegade og Hummergade der stadig blev brugt, og da laks og hummer smager godt med mayonnaise, fandt forfatteren Gustav Esmann på at kvarteret skulle kaldes Mayonnaisekvarteret. Kvarteret var dengang et sted hvor finere letlevende damer holdt til, og de blev således efterhånden kaldt mayonnaisedamerne.

I dag er der ikke mange mayonnaisedamer tilbage i kvarteret, men Laksegades navn er som det eneste fra den lille navnegruppe stadig i brug. Endnu et levn fra fortiden, som stadig bruges, er Erichsens Palæ der ligger på hjørnet af Laksegade, Holmens Kanal og Kongens Nytorv. Det flotte palæ blev bygget i 1801 af den velhavende handelsmand Erich Erichsen. Han gik dog bankerot og måtte sælge sit palæ til den tidligere hyrevognskusk 'Specie Jørgen', som var blevet rig ved at drive et hotel ved navn Hotel du Nord på nabogrunden – hvor Magasin ligger nu. Palæet er i dag en del af Danske Banks hovedsæde.

DEBAT

SEND DIT INDLÆG TIL
debat@kbhmagasin.dk

FLERE GÅGADER

Det er 44 år siden Strøget blev til gågade, og siden er der kommet flere til. Fodgængerne har indtaget en hel del gader i centrum, og byen er blevet smukkere, nemmere og mere behagelig at bevæge sig rundt i. Men er det ikke ved at være på tide at lave nogle flere? Mange af de smalle stræder tjener ikke noget egentligt transportformål, men bruges som parkeringsgader og af sorte BMW 320 med skørter, nedrullet vindue og hip-hop på 100W stere oanlægget. Ikke at jeg har noget imod hip-hop, men for min skyld behøver den ikke bevæge sig rundt i gaderne. Til gengæld kunne jeg godt tænke mig at slentre rundt i gader og stræder uden at bekymre mig om at

blive banket ned af folk i 4-hjulstrækkere på jagt efter en parkeringsplads – eller af sorte 80'er BMW'er på vej rundt om blokken for 34. gang. I sommerhalvåret ville flere gågader transformere nogle af de lidt "glemte" stræder om til summende strøg med udendørs caféer og *lebens*. Se blot hvad der skete med Strædet da den blev til sivgade for nogle år siden!

Mvh
Kristoffer Vestergaard

SHOPPINGSKUFFELSE

Jeg går en del op i at finde københavnske butikker der har de fede designerbrands som fx Baum und Pferdgarten, Acne etc. Og jeg

nyder at tage mig tid til at prøve alt fra ankelvarmere til alpeshuer samt at få god vejledning.

Jeg har bare lagt mærke til at servicen daler, jo tættere man kommer på Gråbrødre Torv. Jo smartere butikken er, jo mere bitchede er ekspedienterne. Det er som om de ikke fatter at man som kunde simpelthen mister lysten til at handle derinde. Tit er en venlig forespørgsel fra min side om at prøve en anden størrelse blevet afvist med en hoven bemærkning.

Var det ikke noget for KBH at tage op? Undersøge hvilke butikker i K der formår at være med på beatet og samtidigt give en venlig og imødekommende betjening?

Astrid D. Jensen

IDÉBANKEN

SEND DIN IDÉ TIL
debat@kbhmagasin.dk

KBH sender to billetter til Empire Bio til månedens bedste, sjoveste, vildeste eller mest underlige idé.

GRØNT AREAL VED HAVNEN

MÅNEDENS IDÉ

Den 30. juni 2006 er det præcist 150 år siden at skildvagterne ved byens porte blev fjernet. Dermed skulle københavnere vise at en befæstet hovedstad bag grønne, men snærende volde kunne blive en moderne metropol. Man gik hårdt til værks. Blandt andet blev den idylliske og grønne Vestervold fjernet. I dag er eneste tilbageværende fristed langs volden Bryghusgrunden. Den nye ejer, Realdania, vil bygge nyt, bl.a. for selv at flytte ind.

Men lad os være visionære. Lad os markere 150-året. Og lad os markere at

København blev en moderne storby uden at kulturarven, blandt andet ved Frederiksholms Kanal, led overløst. Og lad os markere 150-året med, frem for endnu et kontorkompleks, at anlægge et grønt rekreativt areal på Bryghusgrunden, netop på det sted hvor Vestervold løb ud i havnen. Det ville markere København som moderne by der prioriterer det æstetiske og borgervenlige.

Kulturarvsstyrelsen og Realdania præsenterede i 2005 en rapport om betydningen af kulturarven for kommunal udvikling. En

Bryghushave tænkt sammen med Søren K's Plads og en attraktiv anvendelse af Chr. d. IV's Pakhus ville skabe et bemærkelsesværdigt og enestående byrum der ville vække opsigt og beundring hos københavnere, danskere og internationalt. Det ville skabe livskvalitet, herlighedsværdi og attraktionsværdi. Og det ville, på københavnernes havnefront, stække nutidens skildvagter, de private investorers umættelige hang til glas, stål og beton.

Jesper Egevang, talsmand for Bryghusgruppen

→ Bryghusgrunden, med havnen og Den Sorte Diamant som nabo, er blevet købt af firmaet Realea der ejes af fonden Realdania. Deres plan er at udskrive en arkitektkonkurrence om et byggeri der skal være "en attraktion for en stor del af befolkningen". Andre foreslår at lave en plads eller et grønt område. På billederne er det to forslag fra studerende på *Architectural Engineering* på DTU.

Bare et lille smil...

Høflighed koster som bekendt ikke noget. Men hvor brede smil og sukkersøde 'hvad sku' det være' kan man egentlig forvente følge med en kop kaffe til 20 kroner? KBH indbyder læserne til et servicetjek af de københavnske caféer.

Du kender det sikkert. Man beder om en sandwich, og tjeneren ser ud som om man har afgivet en krigserklæring. Eller bartenderen der kun nødtvungent og lettere fornærmet afbryder sin private telefonsamtale for at tage imod din bestilling.

Nogle steder har ganske enkelt ikke fanget det: God service er livsnerven i enhver café. Det er bartenderen som slår stemningen på stedet an, og får kunderne en god behandling, giver det dem også lyst til at komme igen. Derfor er yndlingscaféen også først og fremmest et sted hvor man har det rart, og ikke nødvendigvis dér hvor kaffen er billigst,

eller udvalget i udenlandske øl er størst. Og København byder på det hele, det ved enhver cafégænger. Spændvidden i caféerne er som afstanden fra plasticsmilende californisk opvartning til brøsig central-russisk kradsbørstighed.

Naturligvis kan der være flere meninger om hvad god service er. Hvad der er korrekt og høflig betjening for den ene gæst, opfattes som stiv af den næste, og hvad der på nogle virker afslappet og uformelt, er for andre slet og ret sløset. Vi vover nu alligevel pelsen og indbyder læserne til at kåre caféerne med Københavns bedste og værste betjening.

RUNDE 1 NOMINERING

2 AFSTEMNING, april

3 KÅRING, maj

GIV DIT BUD PÅ DEN KØBENHAVNSKE CAFÉ MED DEN BEDSTE OG/ELLER VÆRSTE SERVICE, GERNE MED BEGRUNDELSE.

De fem bedste og værste, som flest læsere har peget på, bliver sendt til afstemning i næste nummer af KBH. Blandt alle deltagere trækker vi lod om en luksus-brunch på den vindende café.

NOMININGER SENDES TIL
jeppe@kbhmagasin.dk
Senest den 21. marts.

En god oplevelse

Af Kasper Foged Rasmussen • foto: Ty Stange

En stor gammel kaffekværn med palmer og sol sletbet ind i glasfronten pryder disken på is- og kaffebaren Granola. Caféens lokale er smalt og levner ikke plads til mange gæster. Stedet emmer af længsel. Fra den antikke disk og lamperne fra 20'erne til de store emaljeskilte fra 50'erne og havregrøden på menukortet flyder en lind strøm af minder fra gamle dage.

Når man bestiller en kop kaffe får man vand og en lille kugle is til, og hele filosofien bag cafeen er også netop at folk skal have lidt ekstra – en lille oplevelse som indehaver Leif Tingved siger.

Det hele udspringer af en lyst til at overraske. "Hvis man betaler 30 kroner for en latte, skal man da have en oplevelse," siger han.

"Hvis pigerne for eksempel ikke kan nå at klare opvasken, så har jeg sagt at de da bare kan spørge en af kunderne – de fleste siger ja og får en lille sjov oplevelse ud af det."

I baren ved de små marmorborde kan gæsterne nyde milkshakes af den gammeldags slags med rigtig frugt, og musikken der strømmer ud af anlægget er fra 1960'erne eller ældre. Leif Tingved er måske lidt gammeldags. Men "hvorfor servere stjernefrugt og italiensk skinke når man kan servere et stykke ristet rugbrød med smør – det smager jo vidunderligt," som han siger. Granola får også snart rødgrød på menuen.

"Alle turister kender sætningen 'rødgrød med

fløde', men man kan jo ikke få det nogen steder, og det er synd."

For enden af baren, kun adskilt af en gammel glasdør, finder man Tingveds kontor, men det er efterhånden sjældent han får mulighed for at bruge det. Kontoret er blevet populært blandt kunderne, og mange ringer og reserverer det.

"Men det er også bare fedt, for folk skal have det hyggeligt – det er det vigtigste."

Granola

Værnedamsvej 4, Kbh V
Man-fre 9-17.30, lør 9-16

» KØBENHAVNS LUFTHAVN

Af Kasper Foged Rasmussen • foto: Arne V. Pedersen

Fra mark til moderne lufthavn

Det startede i 1925 med en lille træterminal, en håndfuld får og nogle marker. I dag betjener Københavns Lufthavn 20 millioner mennesker årligt og er et forbillede for mange af verdens lufthavne.

Københavns Lufthavn kunne bryste sig af at være en af de første civile lufthavne i verden da den i 1925 lagde baner til de første propelmaskiner. Og byens borgere valfartede da også i stort tal til Kastrup for at få et glimt af de moderne, brønde maskiner. Dengang bestod lufthavnen af en lille terminal bygget i træ, to hangarer og en håndfuld græsmarker. Græsset blev holdt nede af en fåreflok der blev jaget væk når fly skulle lette og lande.

Den første moderne terminal kom til i 1939 da Vilhelm Lauritzen tegnede den bygning som i dag fungerer som administrationsbygning og bliver regnet som et arkitektonisk hovedværk. Det var også i 1939 at de første stewardesser blev ansat til at servere forfriskninger ombord.

Passagererne nåede dog knapt at nyde de nye komfortable tiltag før Anden Verdenskrig brød ud og lagde en dæmper på lufttrafikken. I 1945 kunne lufthavnen endelig sætte fly på vingerne

igen, og fra da af gik det stærkt. Året efter startede SAS sin første rute til USA, og i 1948 var Københavns Lufthavn Europas tredjestørste med mere end 150 daglige starter og landinger.

DE FØRSTE JETFLY

Terminalen blev udvidet over flere omgange, og i midten af 1950'erne betjente lufthavnen 700.000 passagerer årligt. Det var også i 1950'erne at de første jettfly indtog startbanerne

i Kastrup. Det første kom fra Sovjetunionen og landede i 1957, og på det tidspunkt var passagerantallet for første gang steget til mere end en million på årsbasis.

I 1960 kunne lufthavnen slå dørene op til den nye, store terminal – den der i dag er Terminal 2. I 1969 startede en ny stor udvidelse der flyttede indenrigstrafikken over i en ny terminal – i dag terminal 1, og hovedterminalen fik en separat ankomsthale og en ny finger. Da arbejdet var

LUFTHAVNEN

afsluttet i 1972, var det årlige passagertal nået op på mere end otte millioner. Gennem 1970'erne steg og steg trafikken, og lufthavnen fik igen pladsproblemer. Det blev kraftigt overvejet at flytte det hele til Saltholm, men efter lange og grundige analyser blev politikerne enige om at det var billigere at udbygge den gamle.

HELLERE SMUK END STOR

Udbygningen gik for alvor i gang i 1982. Målet

var ikke at skabe Europas største, men den mest brugervenlige lufthavn. Københavns Lufthavn skulle være en oase hvor vægten lå på smuk arkitektur og komfortable omgivelser. Den skulle være alverdens rejsendes favoritlufthavn.

I 1986 blev den gamle Finger B erstattet af en ny, og Transithallen blev blandt andet udvidet med verdens første rigtige lufthavns-shopping-center. I 1989 fik indenrigsterminalen en ny hal; der blev opført et nyt parkeringshus, og en

ny Finger A erstattede den gamle i 1995. I 1998 kunne man indvie den nye, lyse Terminal 3 der var det egentlige startskud til lufthavnens nyvundne berømmelse.

Samme år blev det for første gang muligt at tage toget til lufthavnen – 12 minutter tager det fra Hovedbanegården – og til næste år åbner Metroen sin station i lufthavnen. Finger D fra 1999 er første etape af en ny Terminal 4 som skal videreudbygges når passagertallet kræver det. «

Politi

Terminal 1

CPH

Security

TERMINAL 1

Den ældste del af bygningen fra Gate 0 til 5 blev indviet i 1969 og renoveret i 1995. I 1989 blev bygningen udvidet og rummer nu Indenrigsterminalen.

KONTROLTÅRNET

Til næste år lukker og slukker lufthavnens gamle kontroltårn fra 1971. Det nye kontroltårn er tegnet af Vilhelm Lauritzen Arkitekter og er hele 70 meter højt, og dermed næsten dobbelt så højt som det gamle med sine 36 meter. Tårnet er et af de mest avancerede i verden med de nyeste elektroniske systemer der sammen med flyvelederne skal kontrollere de cirka 800 fly der dagligt starter og lander i lufthavnen.

DET STØRSTE FLY

Det største passagerfly der bruger asfalten i Københavns Lufthavn er dette Airbus 330-300 fra MyTravel der kan have 409 passagerer i maven. Det besøger dog kun lufthavnen af og til.

DEN GAMLE TERMINAL

Fra 1939 til 1960 var den lufthavnens første egentlige terminal. Bygningens mest betagende træk er det bølgende loft og den stramme enkelthed. I 1999 blev den i dag fredede bygning flyttet til den vestlige del af lufthavnen hvor den bruges til administration.

TERMINAL 2

Da den første terminal fra 1939 gik på pension i 1960, fik lufthavnen denne nye, store terminal som i dag er Terminal 2. Den modernistiske bygning er udformet som en stor hal uden centrum med indskudte etageadskillelser. I 1986 blev terminalen udbygget så den også kom til at indeholde et stort shoppingcenter.

TERMINAL 3

Bygningen, der blev indviet i 1998, er blevet Københavns Lufthavns arkitektoniske centrum. Formen på bygningen er inspireret af en flyvinge, og den fungerer af samme grund som en stor-stilet rejsemetafor.

FINGER A

Bygningens særpræg er de specielle "træer" der bærer taget som er lavet af plader med form som flyvinger.

FINGER C

Da Danmark indtrådte i Schengen-samarbejdet i 2001 kom denne tilbygning til ved roden af Finger C. Glasloftet ligner et skib i vandet når man betragter det nedefra. Selve fingeren blev bygget under den store udvidelse i 1969.

FINGER D

Den er 200 meter lang og 20 meter bred, og det er færøske Trondur Paturssons glasfugle der svæver under loftet. Finger D skal danne forbindelsesled til den Terminal 4 der engang i fremtiden vil gøre lufthavnen endnu større.

FINGER B

Blev bygget i 1960 og moderniseret i 1986. Her kan man fordrive ventetiden i et halvcirkelformet loungeområde, og det er også her de største flytyper kan lægge til.

HOTEL HILTON

Hotellet åbnede i 2001 og er bygget i aluminium, stål og glas. Fire tårne er bygget op omkring et atrium hvor balkoner kravler op ad de indre facader. Hotellet har 375 værelser.

TOGSTATIONEN UNDER TERMINAL 3

Ligesom terminalen over den, har togstationen en glasoverdækning der lader lyset falde på skinnerne hvor toget seks gange i timen bevæger sig til og fra København H og Malmø.

Lufthavnenes Rolls Royce

Hvorfor er lufthavnen god?

Af Ellen Otzen

2006 var året hvor CPH for fjerde år i træk blev kåret som Europas bedste lufthavn af det tyske rejsemagasin Business Traveller, mens Global Airport Monitor, et internationalt *benchmarking* program, for tredje gang tildelte CPH den samme pris sidste år. I 2002 gav de den oven i købet prisen for verdens bedste lufthavn.

Store organisationer elsker at slynge om sig med priser der ofte uddeles af et minimalt panel. Men både hos Global Airport Monitor og Business Traveller er det de rejsende selv der er blevet spurgt ud om forhold som atmosfære, shopping, ansattes hjælpsomhed, parkeringsmuligheder og flyinformation.

Priser forpligter som bekendt, så hvad har CPH af planer for at holde niveauet?

FARVEL TIL TIVOLIKROEN

Regeringen har besluttet at afvikle passager-skatten på 75 kroner over de næste to år, og det betyder at lufthavnen vil tiltrække flere lavprisyflyselskaber. De mange lavpris-passagerer udgør en ny passagertype der bruger flere penge på at shoppe i lufthavnen fordi billetterne er billige. For at udvide tilbuddet har CPH blandt andet lanceret en ny restaurant ved navn Eyecon der serverer skandinaviske tapas til overkommelige priser. Læg mærke til navnet – Eyecon. Så kan det næsten ikke blive mere internationalt. Eyecon erstatter den mere folkelige "Tivolikroen".

Nogen decideret udvidelse har CPH dog

ingen planer om i øjeblikket, selv om der er gjort klar til en fremtidig terminal 4. For tiden strømmer 20 millioner passagerer gennem lufthavnen årligt, og ifølge CPHs Annette Haaning er det ikke et tal der giver lufthavnens ledelse sved på overlæben. Lufthavnen har kapacitet til 25 millioner passagerer årligt, hvis det skal være.

FUNKTIONALITET OG DESIGN

Men hvad er det lige der gør CPH værdig til at vinde alle de priser, og fortjener lufthavnen dem virkelig? Æstetik og funktionalitet er nøgleordene, siger salgs- og marketingsdirektør Ole Andersen fra Wonderful Copenhagen.

"I Frankfurt lufthavn skal man ofte vandre fra Herodes til Pilatus for at nå frem til den rigtige gate. Sådan er det ikke i CPH. De få køer der er for at komme igennem pas-kontrollen bliver hurtigt afviklet. Alt er inden for rækkevidde, og samtidigt har man investeret i den sidste finish, så bygningen er en fryd for øjet både indvendigt og udvendigt."

Administrerende direktør i Visit Denmark (tidl. Danmarks Turistråd), Ulrik Bülow, er enig.

"Lufthavnen demonstrer kernen i det ypperste ved dansk design, nemlig når optimal funktionalitet kombineres med smukt design. For mange rejsende er lufthavnen i Kastrup deres første møde med Danmark. Det har derfor stor betydning at de allerede i lufthavnen får en god oplevelse og høj service," siger Bülow.

Spørger man Københavns Teknik- og Miljøborgmester Klaus Bondam, er CPH stedet

hvor han får ordnet sine skjorteindkøb inden rejsen fordi shoppingudvalget er bredt. Forleden var han i New Yorks La Guardia hvor han ikke fandt skyggen af samme udbud.

"CPH er lidt som en Rolls Royce blandt lufthavne. Jeg tager altid derud i god tid inden afrejse fordi jeg elsker at være der. Og så er det et privilegium at den ligger så tæt på byen. Den rummer smukke kunstværker som statuen "De Fire Vinde" (lavet i 1964 af Henrik Starck, red.) der fik mig til at græde som barn fordi den var så uhyggelig," siger Bondam.

Han er dog lidt ærgerlig over at afstandene i Kastrup er blevet så lange. "Man bliver næsten lidt angst for at misse flyet fordi man skal gå så langt. Men det er et uundgåeligt problem for mange store internationale lufthavne. CPH formår dog at løse det på en god måde," mener Bondam.

AUSTRALIERNE EJER DEN

For få måneder siden kom lufthavnen på udenlandske hænder. Den australske fond Macquarie Airports – en underafdeling af Macquarie Banks – overtog i december 2005 ejerskabet af 52 procent af aktieposterne i CPH. Macquarie Airports har i forvejen aktier i fem europæiske lufthavne. Den danske stat har stadig en aktiepost på 39 procent, og de resterende 9 procent er fordelt blandt mindre aktionærgrupper.

Ifølge Karen Smith fra Macquarie Airports informationsafdeling i London, har Macquarie ingen planer om at ændre lufthavnens profil eller miljø. Det er "business as usual," lover Smith. «

Wallpaper*

Den engelske design- og livsstilsmagasin Wallpaper elsker Københavns Lufthavn. "We can only hope that one day, all airports will be designed this way," skrev de i 2004. "One of the world's most civilised airports," skrev de i 2001 og gav den prisen som verdens bedste året efter.

Det største passagerfly der regelmæssigt bruger asfalten i Københavns Lufthavn er dette Boeing 747-400 fra Thai der dagligt flyver mellem København og Bangkok og kan bære 389 passagerer.

Asta Inciuraite

Pakkenelliker og glemte sager

I lufthavnens garderobe kan man indlevere sin kuffert eller deponere sin vinterjakke hvis man ikke gider slæbe den med på badeferien i Thailand. Men garderoben er også sidste stop for alverdens glemte sager.

30-årige Asta Inciuraite står bag skranken og tager imod kufferter, jakker, musikinstrumenter og hvad folk nu ellers ønsker at slippe for at bære rundt på. Hvis folk er glomsomme er det også her de kan henvende sig hvis pungen pludselig ikke længere er hvor den burde være eller hvis den store kuffert af uforklarlige årsager er blevet væk.

"Alt der bliver glemt i lufthavnen kommer her ned hvor det ligger i 24 timer inden vi afleverer det til politiet," fortæller Asta. "Folk er virkelig glomsomme og vi får indleveret alt fra nøgler og mobiltelefoner til punge, tasker, overtøj og vielsesringe som folk har glemt på toilettet."

Alle glemte ting bliver omhyggeligt registreret selv hvis det kun drejer sig om en sut eller en gammel forvasket bamse. Nogle gange har folk dog en tendens til at glemme mindre oplagte ting som for nylig: To store bærepåse med vingummi som for øvrigt aldrig blev hentet.

"Det er også mærkeligt at folk kan glemme en

kæmpestor kuffert eller deres taske med pas og bording pas," siger Asta Inciuraite. Dog er der ting som folk måske med vilje vælger ikke at hente.

"Der var en som glemte en stor salgsmappe med billeder og priser på diverse sexlegetøj – dildoer osv. Den blev sjovt nok aldrig hentet," siger hun med et smil. Igen er der andre ting som det kan undre at folk ikke henvender sig for at få tilbage.

"På et tidspunkt fik vi en check på et meget stort beløb indleveret – jeg kan desværre ikke oplyse beløbet. Vedkommende må have haft den løst i lommen, men på trods af store anstrengelser fandt vi aldrig frem til den rette ejer, så politiet overtog sagen. Det var altså også mærkeligt."

Til trods for at det er ganske åbenlyst at garderoben er en garderobe, skal der naturligvis være plads til misforståelser.

"På et tidspunkt var der en kineser der vadede ind og begyndte at kigge rundt. Det viste sig at han troede at det var en butik. Da jeg spurgte ham hvad han lavede fortalte han at han kiggede sig om fordi han gerne ville købe en ny kuffert," siger Asta Inciuraite. Hun vender tilbage til skranken og tager pænt imod et par kufferter som et ældre ægtepar gerne vil slippe for et par timer inden turen går til Thailand. *KFR*

Henrik Henriques

Her kan man spørge om alt

I Serviceinformationen i Terminal 3 kan man blandt andet købe Copenhagen Cards og spørge om alt mellem himmel og jord. For de ansatte er det dog ikke altid lige nemt at hjælpe.

"Folk spørger om hvad som helst her hos os," siger Henrik Henriques. Han har arbejdet i Serviceinformationen i fem år. Før det var han økonom i Danske Bank i lufthavnen, men trængte til at prøve noget nyt.

"For ikke så længe siden var der en der spurgte mig om jeg havde en idé om hvor man kunne købe vaniljecreme. Andre vil vide hvor IBM i Lyngby ligger."

En mand henvender sig til Henrik og spørger om hvornår flyet fra Iran ankommer. Henrik kigger på sin computerskærm og taster løs. Han konstaterer at der ikke ankommer et direkte fly fra den destination.

"Måske har vedkommende skiftet fly Frankfurt – der ankommer ét klokken 11.15."

"Jamen, så må jeg prøve dét," siger manden og

takker. "Sådan nogle henvendelser har vi rigtig mange af," siger Henrik.

I Serviceinformationen har de tilrejsende også spørgsmål til Danmark i det hele taget. "Mange undrer sig eksempelvis over hvorfor vi ikke har Euro. Så må man jo forklare at vi har haft en afstemning hvor vi stemte nej."

Andre gange er det mere mærkværdige ting som når folk ringer og spørger hvorfor deres fætter ikke er kommet med det og det fly. "Bare fordi vi er en information, tror nogle at vi kan svare på alt. Der er også nogle der kommer herud om morgenen som ikke ved hvilket fly en person er med eller hvornår vedkommende de skal hente kommer. Så kommer de og spørger os, men det er jo af gode grunde lidt svært at svare på," siger Henrik.

Ifølge Henrik er det værste når der tropper forældre op som skal hente deres barn, og barnet ikke er ankommet. "Det sker tit at folk bliver væk for hinanden. Vi har det dog sådan at vi aldrig giver op. Også selvom der kommer én som eksempelvis kun taler serbokrøatisk eller kinesisk – så bruger vi fagter, og vi finder næsten altid ud af noget så vi kan hjælpe. *KFR*

I dag eksisterer der skrappe EU-krav til undersøgelse af flybagage, så knive, pistoler og andet uvæsen ikke får lov at komme med ombord. Hvis en person der har checket ind ikke selv går ombord på flyet, fjernes hans bagage som en ekstra sikkerhedsforanstaltning.

Nu ingen panik

Lufthavnens terrorberedskab har endnu ikke været på overarbejde.

Af Ellen Otzen

Har man set Steven Spielbergs seneste melodrama *München*, har man sikkert også gyst over hvor let det var for terrorgruppen Sorte September at klatre over et sikkerhedshegn for at kidnappe og siden myrde 11 israelske sportsfolk i den olympiske landsby. Det var i 1972. Siden har verdenshistorien som bekendt oplevet så mange terrorangreb at de dage hvor man som passager kunne stryge igennem afgangshallen uden at få røntgenfotograferet sin håndbagage kun er et fjernt minde.

Med 11. september, London og Madrid i baghovedet, vil nogen måske undre sig over at landingsbanen i CPH ikke er omgærdet af noget hegn – i hvert fald ikke et der kan ses fra flyvinduet. Helt banalt kunne man forestille sig at en selvmordsbomber vandrede ud på Amager, stille og roligt begav sig ind på landingsbanen og gik i gang med sit forehavende. Men der er naturligvis et hegn – i alt ca. 30 kilometer.

Hvis man kører ad Englandsvej mod Dragør, eller ad Kystvejen øst om lufthavnen, kan man

tydeligt se det. Det overvåges 24 timer i døgnet, 365 dage om året, oplyser Mogens Kornbo der er underdirektør i CPH.

100% SIKKERHED EKSISTERER IKKE

Mens sagen om Muhammed-tegningerne har domineret nyhedsudsendelserne, har der været fremsat en række spekulationer om hvorvidt terrorberedskabet er blevet skærpet som konsekvens af de mange trusler mod Danmark. Og netop lufthavnen kunne vel være et oplagt terrormål?

Men nej, Muhammed-tegningerne har ikke fået beredskabet til at slå ud i det røde felt, fastslår Flemming Steen Munk, informationschef ved Københavns Politi.

“De fleste tror jo at der står politifolk bevæbnet med maskingevær ved enhver flyafgang. Men sådan gør vi altså ikke i Danmark. Vi har gjort den erfaring at det er vigtigt at skabe tryk hos befolkningen. Hvis der pludselig står politifolk i nogle situationer der afviger fra

normalsituationen – så skaber man ikke tryk hos borgerne.”

At man ikke vil have folk til at gå i panik er imidlertid ikke ensbetydende med at politiet ikke er gået massivt ud. Efter bombeangrebet i London i juli 2005 stillede Københavns Politi op ved diverse trafikknudepunkter og andre steder hvor mange samles, for at markere deres tilstedeværelse.

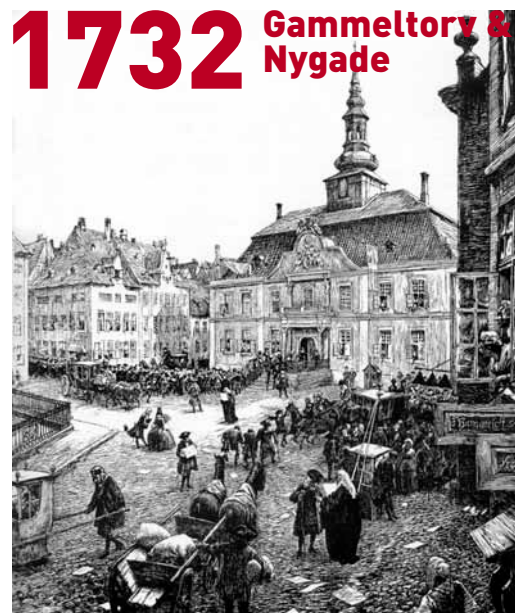
Får lufthavnen en bombetrussel, har politiet en fast procedure. Først laves en afspærring, så folk kommer væk fra området. Afhængigt af situationen kan man sende sprængstofhundene og bomberyddertjenesten ind. Men hver gang er det et skøn hvor alvorligt man tager situationen.

“Lufthavnen er jo hegn ind, og personkontrollen derude er ganske massiv. Men begrebet 100 procent sikkerhed eksisterer ikke. CPH er en meget stor arbejdsplads, og det kan ikke udelukkes at der ville kunne slippe nogen ind med andre hensigter end at måske at levere cateringmad. Så må vi tage den derfra,” siger Flemming Steen Munk. ◀

Tænketid, talero, arbejds pause---

Det nye transfercenter i Københavns Lufthavn giver dig rum, tid og ro, mens du venter på at komme videre. Centrets glastag og unikke belysning skaber en rolig og behagelig atmosfære, der forvandler afbrydelse til en chance for fordybelse. www.ramboll.dk

OLD SCHOOL KBH

GAMMELTORV / NYTORV

1167

Københavns officielle fødselsår er 1167 – det år Absalon opfører sin borg på Holmen – der hvor Christiansborg ligger i dag. Men også før 1167 ligger der en by her – hvorfor ellers bygge en borg til at beskytte den? Gammeltorv er den lille bys handelstov, omringet af primitive træboder.

1606

Som vanligt er det Christian IV der går i gang med den store murerske. I 1606 beordrer han Rådhusgård og andet skravl revet ned, og derved opstår der en ny plads på Rådhusets bagside, Nytorv. Christian moderniserer også hele rådhuset, flytter skafottet fra Gammel- til Nytorv og anlægger Caritasbrønden.

1479

København vokser op omkring torvet der efterhånden bliver mindre og omgivet af rigtige købstadshuse i bindingsværk. I 1479 bygger københavnere deres tredje rådhus midt på Gammeltorv. De to første lå henholdsvis ved Skoubogade og på hjørnet af Nørregade/Studiestræde.

1728

I 1728 brænder Københavns Rådhus. Et nyt bliver bygget samme sted, nu i barok-stil. Indgangen er stadig mod Gammeltorv, mens der mod Nytorv er åbne arkader, fangehuller og vinstue hvorfra man kan nyde afhugning af uartige hoveder. Skafottet rives først ned i 1761.

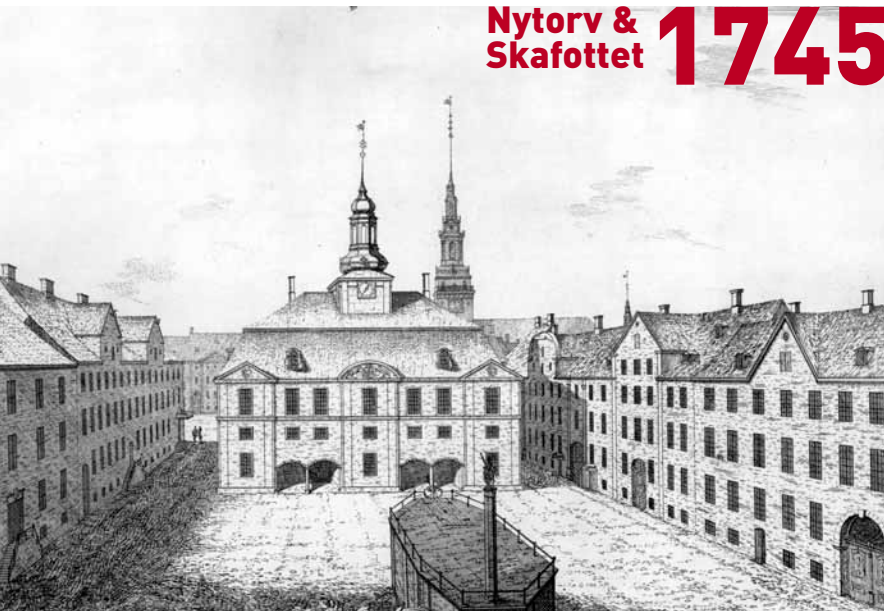
1555

Rådhuset ligger ca. der hvor Strøget løber i dag og går næsten fra facade til facade. Kun et lille stræde bliver der plads til i hver side. Foran Rådhuset, på nutidens Gammeltorv, er der luft og plads til ridderturneringer. På bagsiden, nutidens Nytorv, ligger Rådhusgården og et virvar af mindre bygninger.

1795

Endnu en gang er der brand i København, og Rådhuset er igen involveret i flamme-balladen. Man er nu så bange for ildebrande at man river ruinen ned i stedet for at bygge den op igen. Derved får man et helt åbent torv der forhåbentlig kan være med til at stoppe fremtidige brandes spredning.

Nytorv & Skafottet 1745

1795 Gammeltorv

Tekst: Anders Ojgaard

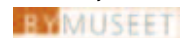
1815

Men byen må jo have sig et rådhus. Under 1795-branden nedbrænder også Vajsenshus – byens opdragelsesanstalt med adresse på Nytorv. Arkitekten C.F. Hansen får til opgave at opføre et nyt råd- og domhus på dets plads. I 1815 er der færdigt, og det står der stadig – i dag er det dog kun domhus.

1905

Bystyret flytter til det nuværende Rådhus i 1905. Gammeltorv/Nytorv kan nu få lov at koncentrere sig om at være handelstorv som det havde været fra starten. På Nytorv er der flæsketorv, men allerede i 1910 er det dog slut – døde svin foran byens retslokale falder efterhånden ikke i god jord.

I samarbejde med

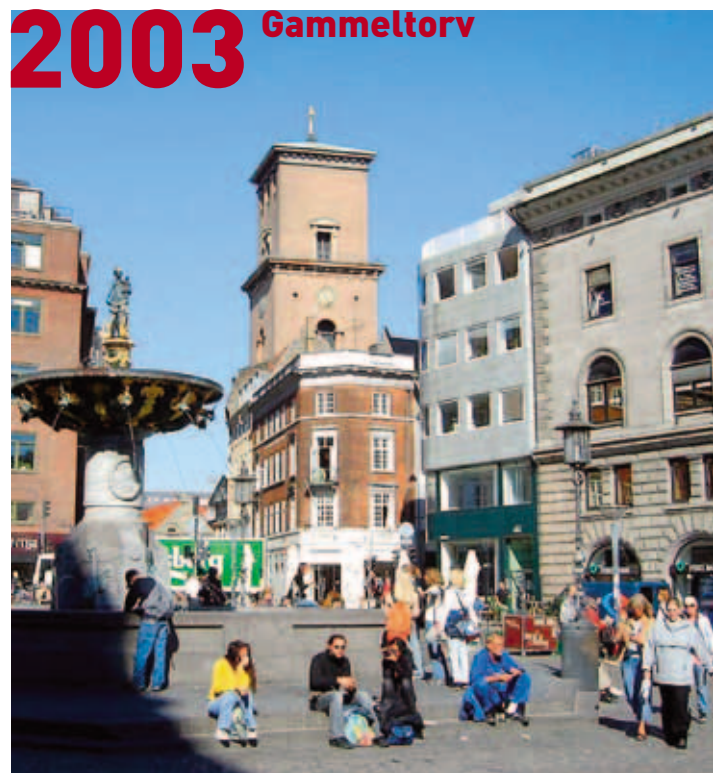

1962 - 2006

Få år efter de handlendes afmarch bliver både Gammeltorv og Nytorv til parkeringsplads. I 1962 bliver Strøget dog til gågade, og også Gammeltorv er nu for fodgængere. I 1992 nedlægges P-pladsen på Nytorv, og torvene får den form vi kender i dag.

Nytorv & Gammeltorv 1970

2003 Gammeltorv

Designerlegetøj

Designerlegetøj er for voksne med et veludviklet samlereinstinkt, og seneste trend er figurer og dukker, oftest produceret i vinyl, i forskellige former, farver og størrelser.

Trenden har spredt sig fra Japan til den vestlige verden de sidste fem-seks år, men er først kommet til Danmark de sidste par år. I starten var det undergrundskunstnere som designede figurerne, men efterhånden hængede mærker som Louis Vuitton og Marc Jacobs sig på tendensen, og i dag står der mere anerkendte kunstnere og designere bag udformningen.

Kidrobot er et af de førende amerikanske firmaer som producerer og selv designer figurerne, og dets forretninger i blandt andet New York og San Francisco er svært populære. Når en ny figur udgives, står folk i daglange køer for at få et kig på det nye skud på stammen. Ellers foregår det meste af hand-

len på Ebay hvor samlere køber ind og sælger ud af deres kollektioner.

En af de danske supersamlere er Daniel Høyer, 25, der bor i København. Hans samling er for stor til lejligheden, så han har også et opbevaringslager hos sine forældre. Daniel er lidt af en samlerefanatiker og har også kæmpe samlinger af både Starwars-lir og *sneakers*. Men det er designerlegetøjet der har vundet en særlig plads blandt samlingerne, for som han forklarer:

"Det er ikke bare en genstand man køber. Man køber en hel historie. Man køber et kunstværk." De fleste samlere går efter de mest limitede figurer, der oftest er de dyreste. Den enkelte figurs værdi bliver nemlig vurderet ud fra produktionsantallet, og hvilken kunstner der står bag designet.

Fås bl.a. hos
Wood Wood, Krystalgade 7, Kbh K
Storm, Store Regnegade 1, Kbh K

Mit København

Før sommersæsonen starter opfordrer Stina Schrøter folk der ønsker at være med til at udbyde anderledes guidede ture i København til at kontakte hende. Hun har etableret 'myCopenhagen' som i følge hende selv er den eksklusive og personlige introduktion til København for to til tre personer. "Det kan for eksempel være at en arkitektstuderende har lyst til at lave en tur til Ørestaden, eller en mand med en jolle kunne tænke sig at sejle ture i havnen – en

orlogskaptajn der kan fortælle historier om Holmen. Der er emner nok," fortæller hun. Omdrejningspunktet er den personlige dialog med de besøgende gæster som skal gå fra myCopenhagen med en masse ideer til hvor de kan gå hen. "Efter at vi har sluppet dem, skal de føle at de har fået et input som de ikke kan få andre steder," fortæller hun.

www.mycopenhagen.info

Fritz Hansen

Dansk møbelindustri svar på Claudia Schiffer – enkel og veludført – har rødder tilbage til 1872. Fritz Hansen startede dengang i København med at lave ornamenter til andre møbler, men senere begyndte han at samarbejde med designere om at udvikle sine egne. I 1934 startede samarbejdet med Arne Jacobsen som både kastede svaner, æg og myrer af sig, og i dag arbejder Fritz Hansen blandt andet sammen med

designeren Kasper Salto. Men også udenlandske designere svinger blyanten for den nu globale virksomhed. Italienske Piero Lissoni, 49, har designet en loungeserie bestående af blandt andet sofa, stole, pouffer, borde og et nyt stofbetræk til Jacobsens æg. Kollektionen er i byens butikker den 1. april. Stolene starter ved 11.775,- og sofaerne ved 35.197,-
Forhandlerliste på:

www.fritzhanzen.com

Fotos: Egon Galle

Grillbar

Olsen-drengene. Det er blevet tilnavnet for de tre mænd der for år tilbage åbnede Restaurant Olsen i Store Kongensgade. 'Olsen' fordi de mødte hinanden mens de arbejdede for restauratøren Torben Olsen. Efter pæn succes solgte de restauranten, men åbnede siden en ny Olsen på Ved Stranden lige rundt om hjørnet fra Højbro Plads. I dag driver de også bl.a. Restaurant 'Sult' i Filmhuset, og for ganske nylig har de føjet en grillbar til imperiet. Her fås dog ikke fedtede fritter og klæbrig cowboystoast, men derimod *crossover-køkken* med hummer, pasta, grydestegt kylling og andet godt. Du kan også nøjes med en cocktail eller en kop kaffe, men *beware*, en stor Café Latte koster 40 kroner. Grillbar ligger i de lokaler der i 80'erne husede byens hotteste disc: Privé.

Grillbar, Ny Østergade 14, Kbh K

Sort

Går man en tur rundt i de københavnske elektronik-forretninger, vil man kunne konstatere at en af de senere års æstetiske designbastarder nægter at dø. De skulle være sådan lidt 70'er retroagtige da en flod af producenter pludselig begyndte at spraymale deres plastickabinetter med sølvgrå maling, så de kom til at se sådan lidt rustfritstål-agtige ud. Men grå plastic bliver ikke engang til forløren stål. Hvorfor ikke lave dem i sort eller hvid eller noget andet der ikke lader som om det er noget tredje? Enkelte producenter er

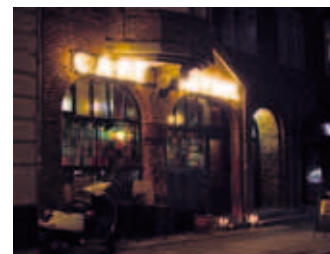
ved at fange idéen, og vi faldt blandt andet over dette Widescreen 26" Philips der i det mindste er overvejende sort - og også både kønt og enkelt at skue. Set i byen, men er billigst på nettet: 9.200 kroner.

Philips 26PF9320

Pianobar

Den åbnede i 1922 med navnet *Vinrestaurationen Intime*, og indtil nytår havde den ry som byens bedste sted for elskere af pianobarer. Ved klaveret sad nemlig flere konservatorie-uddannede musikere og gav deres bud på årtiers *evergreens*. Stedet var også kendt som mødested for bøsser og lesbiske, men var ligeså meget en bar for heterofolket. 6. januar lukkede caféen, men så trådte Lars Leth Hansen til og købte stedet. Efter en lille renovering åbnede han Intime igen i februar, så Frederiksberg har fået sin pianobar tilbage.

Allégade 25, Frederiksberg

KBH LADCYKLER I BYEN

LADCYKLER

Skal du have kørt ungerne, indkøbene eller stuebirken rundt i byen? Ladcyklen er blevet et populært alternativ til bil eller bus.

→ I 1999 lancerede Christiania deres Split-model hvor bagstellet kan skilles fra fronten som så kan bruges som barnevogn. Bagstellet kan så kobles på en "almindelig" front, så cyklen bliver tohjulet. Fronten købes separat.

Christiania

Christianiacyklen, alle ladcyklers moder, så de første spæde stråler af dagens lys i 1984. Lars fra Smedjen på Christiania havde i en årrække været med til at producere en cykelanhænger, men så fik han børn med sin Annie. Han tænkte at det var mere sikkert at have børnene foran, og så lavede han en ladcykel til Annie der først var lidt skuffet for hun havde ønsket sig en racercykel.

Efter kort tid var både hun og resten af Christiania dog omvendt, og der kørte omkring 50 af dem rundt derude. Derefter begyndte de at brede sig ud til resten af byen. I 1989 besluttede Annie og Lars sig for videreudvikle cyklen

som et seriøst bud på et bytransportmiddel, og de rykkede hele produktionen til Bornholm hvor der var ro og plads. "Der var få mennesker der troede på at det ville lykkedes at få københavnske børnefamilier op på ladcyklerne og så oven i købet få en produktion op at stå på en pløjemark på Bornholm," fortæller Annie.

Men i dag er cyklen også udvidet til postcykel, taxicykel, øl-cykel, handicapcykel og meget andet. Seneste model er *Racer* med lav vægt og udvendige gear.

Forhandlerliste på www.christianiabikes.com

→ Prisen for en light-model med tre gear ligger på 11.100 kroner, men vil man have ladet i cremehvid, lyseblå eller rød koster det 1.000 ekstra.

Sorte jernhest

Det er 10 år siden at Binø og Leikier fra Sorte Jernhest startede på at designe og bygge deres egen ladcykel. Den adskiller sig fra alle de andre på det punkt at den trækker på forhjulene og styres med baghjulet. Ifølge Binø er der flere fordele ved den konstruktion: Når lasten er anbragt over de trækkende hjul bliver cyklen mere stabil jo mere den lastes, man får en lille venderadius og et stort lad på en smal cykel, og stellet bliver mere stift og derved mere robust og holdbart.

Binø og Leikier startede firmaet for selv at yde et bidrag til at nedsætte foru-

Nihola

Sidst i 1990'erne var der en journalist på Politiken der var træt af at den model *Christiania Bikes* havde på gaden var tung at trække. "Hvorfor er der ikke nogen der laver en let ladcykel," spurgte han i en artikel. Den læste maskiningeniøren Niels Holme Larsen og tænkte at han kunne være den "nogen". Sideløbende med sit arbejde i fotoindustrien udviklede han en prototype, og inden længe gik han på halv tid og koncentrerede sig om sit nye cykelfirma ved navn Nihola, der ikke er japansk, men en sammentrækning af hans for-, mellem- og efternavn.

Det var i 1999, og siden er det gået stærkt fremad for Nihola-cyklen hvor

man, modsat Christianiacyklen, ikke svinger hele ladet når man skal dreje. I stedet er det kun de to forhjul der drejer - uafhængigt af "chassiet". For tre år siden stoppede Niels helt på sit gamle arbejde og producerer nu sine cykler på fuld tid.

Siden 1999 har *Christiania Bikes* fået en Light-model på markedet, men Niels fortæller at Nihola fortsat er den letteste. I Holland blev Nihola for nylig udråbt til det bedste trehjulede transportmiddel, og fransk fjernsyn har netop været på besøg hos Niels.

**Nihola cykler, Ingerselvgade 100, Kbh V
'Family' med 5 gear koster 10.590,-**

reningen i storbyerne og fik i starten støtte af bl.a. Den Grønne Jobpulje til at udvikle deres cykel. I dag producerer og sælger de deres cykler fra et stort værksted i en vesterbrosk baggård, og cyklerne fås i lang række modeller: til

almindelig transport, som cykeltaxier, rullende iskioske og meget andet.

Vesterbrogade 137, 2. gård, Kbh V
Pris med 5 gear: 10.985,-

Trio

Nyeste medlem af ladcykel-familien hedder Trio, og den er også dansk. Den blev lanceret i efteråret 2005. Bagmanden hedder Sammy Hessburg-Eisinger, og hans idé er at kombinere ladcykel, klapvogn og en almindelig cykel i samme pakke.

Scenarie: Onsdag morgen. Far skal på job, men have droppet Gustav af i børneren på vejen. Han spænder den lille på ladet og suser afsted på sin Trio. Efter at Gustav er placeret på grøn stue, går far ud til cyklen og afmonterer lad-

det. Han frigør det forhjul der er påspændt under laddet og spænder det på stellet i stedet. Så suser han til jobbet på den nu to-hjulede Trio, og på vejen hjem laver han samme manøvre - bare omvendt. Sandsynligt? Bedøm selv, men den lille ombygning skulle ifølge Trio kunne klares på under ét minut. Trio koster 14.800 kroner med syv gear, men uden børnesæder og kaleche.

Forhandlerliste på
www.triobike.dk

Winther

Cykelfirmaet Winther er også hoppet med på ladvognen og tilbyder denne model, Kangaroo, der er udviklet med henblik på transport af børn. Fra gaden berettes at børnene sidder meget komfortabelt, og at cyklen har godt vejgreb. Men også at den ikke laster så meget som fx Christiania-cyklen, og at den har nogle mangler som fx en dårlig hånd-

bremse, og at den kan finde på at vælte omkuld hvis en af dem små træder op uden at chaufføren har placeret sig. Man skal finde 17.500 frem fra lommen for at få sig en Kangaroo, men så følger sæder og kaleche også med.

www.kangarobike.com

CargoBike

Denne tekst står i en gul kasse. Hvorfor gør den det? Det gør den fordi CargoBike adskiller sig fra de andre på disse sider på to punkter: Den er ikke produceret i Danmark, og den har ikke tre hjul, men to.

Som en slags moderniseret Long-John kræver den derfor mindre plads på cykelstien, men der er også mindre plads på ladet, og man skal huske at sætte benet ned når lyskurven foran er rød. Hvis børnene er små, og hvis man ikke skal køre rundt med en månedens

supermarkedsindkøb, så har Cargobike dog den gevinst at den minder mere om en almindelig cykel, og at den derfor er nemmere at manøvrere rundt med når ladet alligevel er tomt. Cyklen produceres i Holland og importeres af Pedalkraft der også kan anvises nærmeste forhandler. Fås i to længder - på billedet er det den lange model med to sæder.

Pris: fra 13.500,-
www.pedalkraft.dk

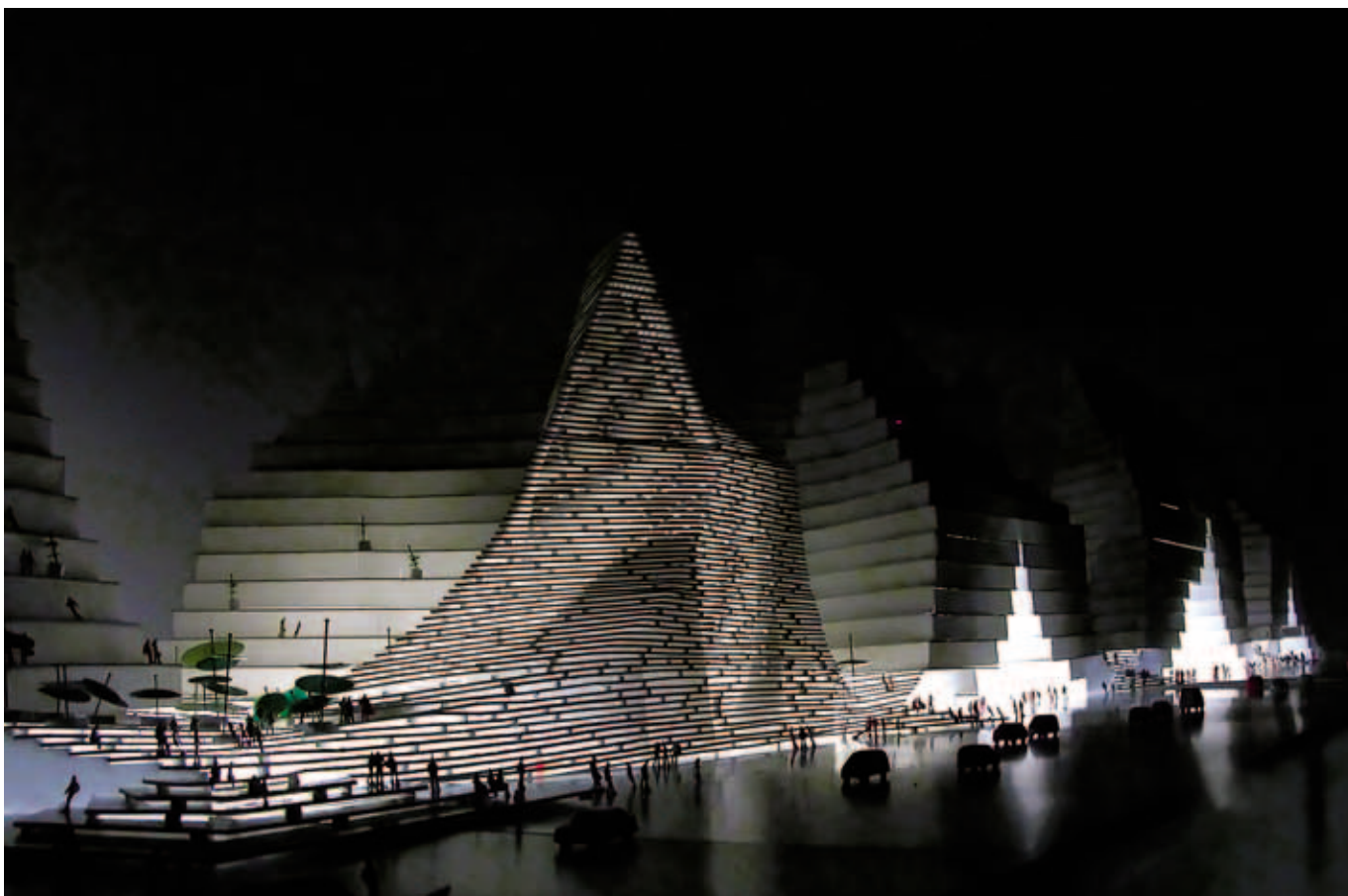

K B H U P D A T E

BAKKELANDSKAB MED MOSKÉ

af Kasper Foged Rasmussen

Hvis det nye forslag til udformningen af Faste Batteri på Amager bliver realiseret, får København ikke kun sin første moské, men et arkitektonisk landskab med dale omgivet af kløfter, høje og huler. Det er dog ikke alle der er lige begejstrede

Der er som sådan ikke noget nyt i at der skal ligge en moské på grunden Faste Batteri. Det lægger lokalplanen fra 1992 for den 70.000 m² store grund allerede op til. Men indtil videre er der ikke sket så meget i sagen på området der har Københavns Universitet, Radisson SAS, Serum Institutet og DR Byen som nære naboer.

Siden januar har arkitekten Bjarke Ingels, som netop har etableret sin egen tegnestue B.I.G., i samarbejde med Niras konsulenter videreudviklet tegnestuen PLOTs masterplan

for området. Projektet er vidtrækkende og bliver med 1.000 nye boliger, landets første moské og forskellige institutioner en lille ny bydel.

VRIDER SIG TIL VOR FRELSE

“Dette projekt handler om integration,” siger Bjarke Ingels og fortsætter:

“Det søger at integrere alle aspekter af byliv i ét samlet bymiljø: boliger, kontorer, butikker, børnehaver, sportsfaciliteter, kulturelle institutioner og en moské. Det søger at facilitere den kulturelle integration af islamisk og dansk kultur

ved at inddrage den første moské opført i Danmark i hjertet af komplekset.”

Selve moskeen bliver 40 meter høj og vrider sig om sin akse som en spiral med reference til den nærliggende Vor Frelser Kirke. Øverst vender bygningen sig mod Mekka og bliver godt nok ikke den højeste, men uden tvivl den mest markante på grunden. Ifølge Bjarke Ingels skal moskéen stå som et løfte om en frugtbar fremtid for sameksistensen af det islamiske og øvrige danske samfund.

Hulerne i landskabet skal indeholde en baza-

ar, kurbade, sportshaller og en mængde andre funktioner der alle er offentlig tilgængelige for at sikre at området ikke ligger dødt hen i aften-timerne.

HØJT, TÆT OG UTRADITIONELT

Hvis projektet skal vedtages kræver det at politikerne vedtager en ny lokalplan for området. Men ikke alle byens politikere er lige begejstrede for projektet. Ifølge Politiken vender flere medlemmer af Teknik- og Miljøudvalget i Københavns Kommune allerede fingeren nedad. Jesper Schou Hansen (V) mener at det er højt og grimt, og de radikales Monica Thon finder formsproget fremmed og synes at det ligner noget der er faldet ned fra det ydre rum.

Teknik- og Miljøborgmester Klaus Bondam er mere positiv og mener at tiden er inde til at tage livtag med dogmerne. "Gør vi det, kan vi styrke København arkitektonisk, og jeg er ikke bange for at bygge højt, tæt, utraditionelt og anderledes."

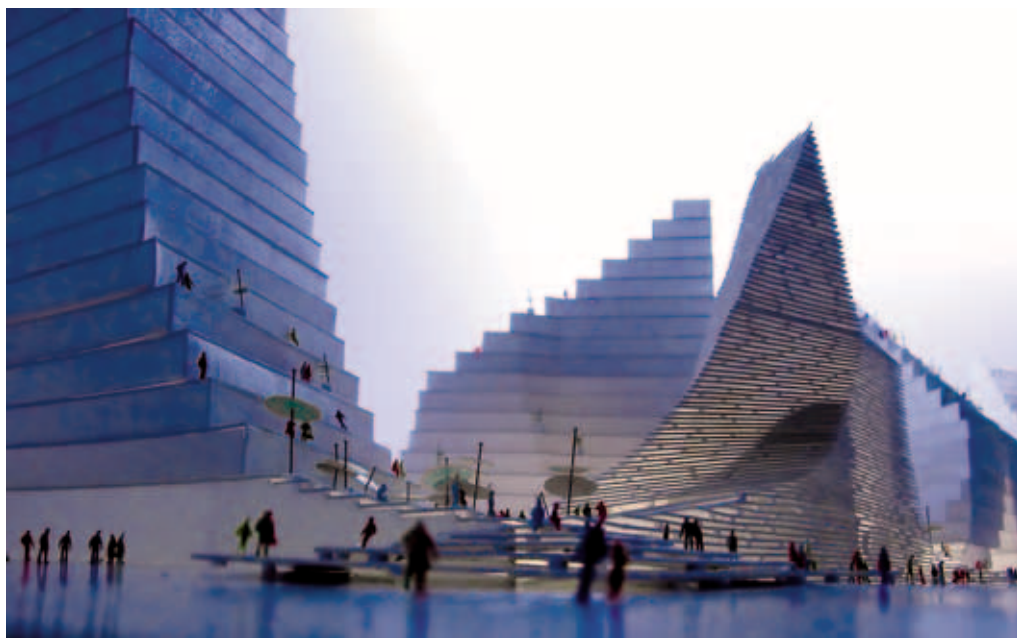
Projektet får de mest positive ord med på vejen af byens Stadsarkitekt, Jan Christiansen, som mener at det er talentfuldt og grundlæggende gerne ser det gennemført.

Senere på måneden skal Bjarke Ingels fremlægge projektet for en række nøglepersoner og opinionsdannere som efterfølgende vil drøfte hvordan en ny lokalplan eventuelt kan strikkes sammen.

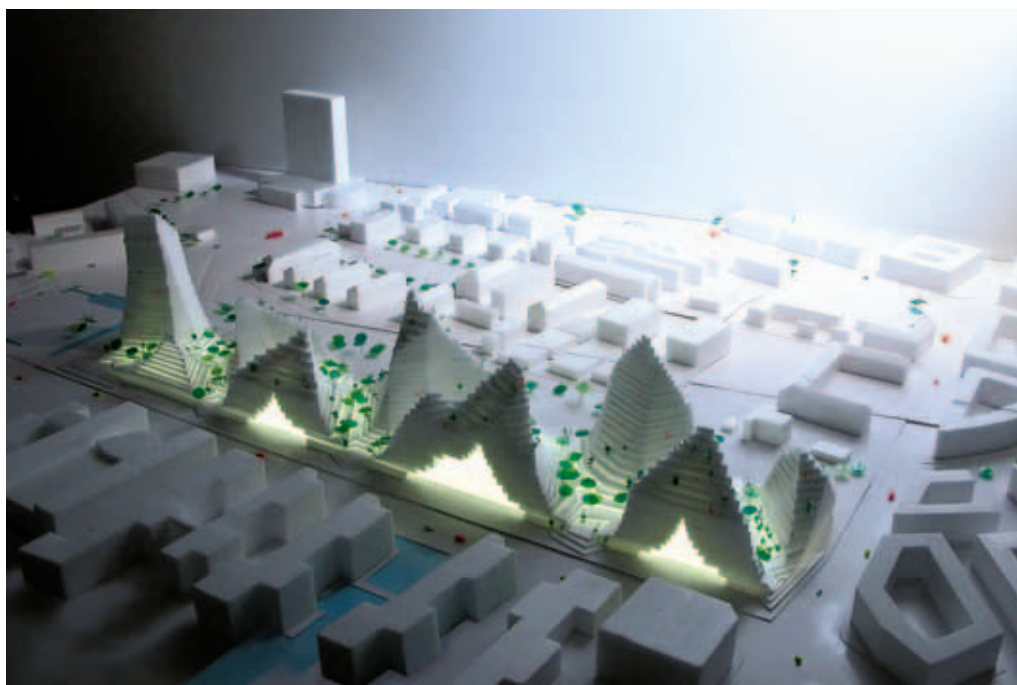
BATTERIFAKTA

- Hele planen dækker 120.000 m²
Pris: ca. 1 milliard kr.
- Hvis tingene går hurtigt, kan første spadestik tages i sommeren 2007
- Arkitekterne bag Batteriet, Bjarke Ingels og Julien De Smedt, besluttede for nyligt ikke at udvikle flere projekter i deres fælles tegnestue PLOTs regi. Nye projekter vil fremover overgå til B.I.G., Bjarke Ingels Group, eller JDS, Julien's Design Studio.

■ Moskéen til højre er ikke projektets højeste bygning, men den har et markant vrid som adskiller den fra de andre der dog heller ikke er normale kasser med rette vinkler.

■ Hvis hele planen gennemføres, vil en central del af København få et ganske anderledes udtryk end normalt.

■ **Detaljens København**

De findes i alle afskygninger ...

BYENS SKÆG

fotoserie af Ellen Otzen

HAR DU...

Taget en serie fotos af en detalje i København, eller har du lyst til det? Og har du lyst til at vise billederne til tusinder af andre københavnere? Så send en mail, med eller uden billeder, til anders@kbhmagasin.dk

01	02	03	04
05	06	07	
08	09	10	11

- 01 Søren, Kok
- 02 Kalle B, musiker, 29
- 03 Christiane, PR Chef, 32
- 04 Ole, forskningsbibl., 57
- 05 Haider, grønthandler, 40
- 06 Stefan, eventmager, 22
- 07 Mohan, 50
- 08 Tipper, pensionist, 69
- 09 Francois, filminstruktør
- 10 Thomas, bartender
- 11 Robin, IT-iværksætter, 31

Kenn Husted

Født 1966. Opvokset i Albertslund og København. Bor i Søborg.
Indehaver af Paludans Bogcafé, Zum Biergarten, Props Coffeeshop, Bibendum og Tapasbaren Atamé.

Jeg gik ud af 8. klasse som 15-årig og blev buddreng i et mini-marked. Dengang i 1981 var det svært at få lærepladser, og jeg var ikke superglad for at gå i skole. Så jeg gik i købmandslære, fyldte varer op, kørte rundt på en LongJohn cykel og lærte at regne den ud. Der var kun købmanden på 54 og så mig.

Som 21-årig startede jeg min egen blomsterforretning ude i Brøndby Strand. Siden blev jeg rejseleder og destinationschef og arbejdede i Grækenland, Sierra Leone, Malaysia, på Borneo, Filippinerne og Hawaii i nogle år. Men det gik efterhånden op for mig at jeg ville miste jordforbindelsen hvis jeg skulle rejse rundt i tyve år i træk. På et eller andet tidspunkt tærer det så meget på psyken at man bliver lidt mærkelig oven i hovedet. Dem mødte jeg nogle stykker af blandt rejselederne, og det skræmte mig lidt. Jeg elsker stadig at rejse og gør det tre-fire måneder om året. Men nu er det bare for fornøjelsens skyld.

Jeg kom hjem og begyndte at købe og sælge brugte ting. Tog rundt i det mørke Jylland og købte jyske antikviteter, blandt andet på kræmmermarkedet i Låsby: Wa sku det være? Mit firma hed Kenn Krejler og co. På en auktion i København mødte jeg Thomas (Eskildsen red.) og sammen startede vi Props Gallery i 95, en antikforretning på Østerbro. De ting vi solgte blev ofte brugt som rekvisitter i

reklamefilm – gamle coca-cola maskiner etc. – så det lå meget naturligt at kalde den *Props* (rekvisitter, red.). I Bruxelles havde jeg set en café hvor man kunne købe al inventaret. Det var jo en sjov *gimmick*, syntes jeg, at man kunne købe den stol man sad på. I 97 åbnede vi så Props Coffeeshop i Blågårdsgade.

Om dagen er det et kaffested, om aftenen er det værtshus. Alle fra kvarteret er der – masser af arabere, masser af kändisser, forfatter-spirer og skæve mennesker. Alle har det godt, der har ikke været en eneste slåskamp i ni år. Og den ligger altså i Blågårdsgade!

Når jeg selv går på bar, hader jeg at blive mødt af en vranten facade fra personalet. Man skal ikke få fornemmelsen af at man kommer og forstyrrer dem. Da jeg åbnede vinbaren Bibendum i Nansensgade i 2001, valgte jeg ikke personale ud fra deres kendskab til vin, men ansatte derimod nogle folk jeg syntes havde personlighed og en karisma jeg syntes var fed. Og jo mindre de ved om vin, jo mere kan jeg påvirke dem i den retning jeg gerne vil. Jeg har ansat folk der er i gang med en videregående uddannelse. Det er jo hårdt psykisk at fx læse jura. Det vil sige når de endelig får fri, skal de tjene nogle penge. Hvis deres fritidsjob er et sted hvor de kan hygge sig med deres venner og fede kunder, så blomstrer de jo op. Det giver plus i forhold til

kunderne. Det der holder mine steder oppe er servicen, og at folk elsker at komme der.

Jeg har haft ligestillingsrådet på nakken, fordi jeg skrev på min hjemmeside at jeg kun søgte mænd til et bartender job på Bibendum. Det fede ved at arbejde sammen med mænd er at der ikke er så meget fnidder. Vi siger tingene ligeud til hinanden. Til gengæld har kvinder et bedre overblik. Der mangler aldrig sukker når kvinderne er på arbejde.

Jeg har lige mødt en super skøn kvinde der rejser mere end jeg gør, så det skal nok passe fint ind i min rejseaktivitet. Børn er der ingen af endnu.

Jeg kommer fra ringe kår, og da jeg var ung var det vigtigt at vise at man var noget, tjene en masse penge og have villa på Strandvejen. Men nu er det mere skabertrang, og fordi jeg ikke kan lade være hvis jeg får en god ide til noget København mangler når jeg er i udlandet. Selv får jeg kun løn fra Props, de andre steder kører bare rundt af sig selv.

Det med at få ideer... Mange går jo og snakker hvad der sker i udlandet. Jeg har oplevet mindst 500 gange at folk har sagt til mig: "Den ide med at lave en café hvor man kan købe møblerne, har jeg også haft i mange år!" Men pludselig er der én af os der gør det.

Danske spor i Buenos Aires

Argentinas hovedstad har sin egen lille danske og københavnske subkultur.

Af Kirsten Bärnholdt • foto: Gabriel Kameniecki

I millionbyen Buenos Aires, hvor tangoen blev født og verdens bedste oksebøffer serveres, finder man øverst i et højhus ved havnen Den danske Klub. Her er der om dagen frokost-restaurant med dansk smørrebrød og danske desserter på menukortet – man kan få risalamande året rundt af yderst god kvalitet. Om aftenen samler forskellige arrangementer dansk-argentinere – Dronningens fødselsdag er altid populær og fejres med champagne og *Der er et yndigt land*.

Fra balkonen kan man nyde udsigten over havnen hvor de første danske immigranter ankom i slutningen af 1800-tallet på passagerskibe som havde været mere end 90 dage undervejs. Dengang blev der rundt om i Europa annonceret efter immigranter til at arbejde og opbygge det lille land Argentina som i 1870 kun husede 1,7

millioner mennesker. Skønt de fleste danskere med udlængsel søgte efter nye arbejdsmuligheder i USA og Canada, besluttede en mindre del sig for at tage til Argentina. De kom til at udgøre en lille procentdel af landets immigranter, som ellers mest kom fra Italien og Spanien. De fleste af danskerne blev beskæftiget med landbrug og bosatte sig i og omkring byerne Tandil, Tres Arroyos og Necochea i syd. En lille del blev dog i hovedstaden og fandt sig et arbejde.

INGEN INTEGRATION, TAK

Danskerne opbyggede små samfund med danske kirker og klubber som mødesteder hvor danskheden kunne dyrkes. I hovedreglen holdt de sig for sig selv og lukkede helst ikke andre nationaliteter ind i fællesskabet. Danskerne arbejdede hos hinanden, tilbragte fritiden i dan-

→ Den Danske Kirke i Buenos Aires der også byder på danskurser, Kierkegaard-seminarer og andet godt

→ TIL VENSTRE

Til højre i billedet Det danske Hus i Buenos Aires hvor Den danske Klub holder til på 12. sal.

→ MODSATTE SIDE, MIDTERST

Det Danske Apotek i Buenos Aires

→ ØVRIGE

Buenos Aires kan byde på både gaderne Dinamarca og Copenhagen.

ske kredse og blev gift til andre danskklingende efternavne. Kun på det økonomiske område blev man hurtigt integreret og klarede sig godt. Danskerne kom til at tilhøre den højere middelklasse, en position der har holdt sig til i dag.

Det nationale fællesskab har betydet at dansk sprog og kultur har overlevet mange år efter at immigrationen fra Danmark ophørte i 1920'erne. I dag er det dog mest den ældste generation som holder fast i de danske traditioner og taler dansk. Gennem årene er der nemlig alligevel sket en integration ind i det omkringliggende samfund, blandt andet gennem blandede ægteskaber.

HOGAR DANÉS

Den danske kirke i bydelen San Telmo fungerer også som mødested for dyrkelse af danskheden.

Her kan man lære dansk, danse dansk folkedans, deltage i seminar om Søren Kierkegaard, i studiekreds om H.C. Andersen og meget andet. Der er åbent for alle, med eller uden dansk baggrund. Det eneste der behøves er en interesse for dansk kultur. Under kirken hører også Hogar Danés (Dansk Hjem) som er et alderdomshjem for dansk-argentinere med plads til otte beboere. Kirken udgiver også månedsbladet DK der bliver sendt rundt til ca. 500 husstande. Det informerer om alle aktiviteter i det dansk-argentiniske miljø i byen, bringer nyheder fra forskellige danske foreninger og artikler fra Danmark. Så dansk kultur lever videre i Argentina og har overlevet tiden fra da de første danskere drog mod det fjerne land. Den er en hvisken blandt en råben af sammenbragte nationaliteter, men dog et spor der fører tilbage til Danmark. «

ARGENTINAFAKTA

- I perioden 1891-1930 udvandrede 11.068 danskere til Argentina. 4.504 af dem tog dog af sted igen.
- I 1980 var der mellem 20 og 30.000 danskfødte eller efterkommere af danskere i Argentina.
- I dag bor der ca. 38 millioner mennesker i Argentina. Halvdelen af dem bor i Buenos Aires eller i provinsen af samme navn.

TOTALGLOBAL

af Kasper Foged Rasmussen

KBHs KARTOTEK

no. 01/06/01

STED:

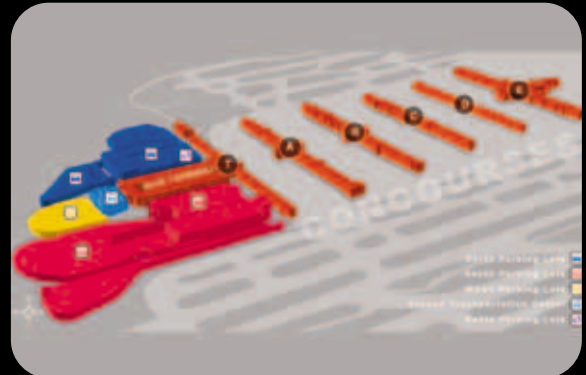
HARTSFIELD JACKSON, ATLANTA, USA

NOTE:

Lufthavnen har verdens største terminalkompleks som udgør mere end 670.000 m² og har 174 Gates. Det er den travleste lufthavn i verden. Som port til USA rangerer den dog kun som nummer syv med JFK i New York som den suveræne vinder. Lufthavnen i Atlanta har for øvrigt næsten 1.300 toiletter til de trængende.

Passagerer/år	88 mill.	Åbnet	1925
Flyvninger/år	980.000	Antal destinationer	240
Terminaler	1	Antal landingsbaner	4

KBHs KARTOTEK

no. 01/06/02

STED:

CHARLES DE GAULLE, PARIS, FRANKRIG

NOTE:

22 kilometer fra Paris' centrum ligger Charles de Gaulle lufthavnen som tidligere hed Roissy. Den kommer ind på en tredjeplads over de travleste lufthavne i Europa og er bygget i avantgarde stil af arkitekten Paul Andreu.

Passagerer/år	51 mill.	Åbnet	1974
Flyvninger/år	525.000	Antal destinationer	250
Terminaler	3	Antal landingsbaner	3

KBHs KARTOTEK

no. 01/06/03

STED:

FRANKFURT INTERNATIONAL, FRANKFURT, TYSKLAND

NOTE:

Tysklands travleste lufthavn og nummer to i Europa med Charles de Gaulle lige efter. Hvad destinationer angår er det dog klart Frankfurt der har sat sig på førstepladsen. Det har gennem årene tillige været en vigtig militær lufthavn blandt andet for det amerikanske militær.

Passagerer/år	51 mill.	Åbnet	1924
Flyvninger/år	477.000	Antal destinationer	300
Terminaler	2	Antal landingsbaner	3

KBHs KARTOTEK

no. 01/04/04

STED:

NARITA, TOKYO, JAPAN

NOTE:

Den største lufthavn i Japan er Haneda Airport, men når det gælder internationale flyvninger, er det Narita der kan bryste sig af at besætte førstepladsen. Arbejdet på den nye lufthavn blev påbegyndt i 1971. Den blev bygget for at aflaste Haneda og hed New Tokyo Airport indtil 2004 hvor den skiftede navn.

Passagerer/år	32 mill.	Åbnet	1978
Flyvninger/år	186.000	Antal destinationer	110
Terminaler	3	Antal landingsbaner	2

LUFTHAVNE

KBHs KARTOTEK

no. 01/06/05

STED:

KØBENHAVNS LUFTHAVN, KØBENHAVN, DANMARK

NOTE:

Beliggende på Amager otte kilometer uden for byen. Hed oprindelig Kastrup Lufthavn, men hedder nu Københavns Lufthavn, Kastrup så der ikke opstår misforståelser.

Passagerer/år	20 mill.	Åbnet	1925
Flyvninger/år	273.000	Antal destinationer	130
Terminaler	3	Antal landingsbaner	2

KBHs KARTOTEK

no. 01/06/06

STED:

HEATHROW, LONDON, STORBRITANNIEN

NOTE:

23 kilometer vest for London finder man Europas travleste lufthavn, og der er ikke mange af verdens største luftfartselskaber der ikke besøger Heathrow mindst en gang om dagen. Lufthavnen er opkaldt efter den lille landsby, Heath Row, som man var nødt til at rive ned for at få plads - den lå hvor Terminal 3 ligger i dag.

Passagerer/år	67 mill.	Åbnet	1946
Flyvninger/år	470.000	Antal destinationer	190
Terminaler	4	Antal landingsbaner	2

KBHs KARTOTEK

no. 01/06/07

STED:

SCHIPOL, AMSTERDAM, HOLLAND

NOTE:

En af Europas ældste, men også travleste lufthavne. Fungere i starten som militærbase og er nu en af Europas vigtigste lufthavne for fragtfly som lander her fra hele verden. Den store Terminalbygning rummer tre afgangshaller.

Passagerer/år	42 mill.	Åbnet	1920
Flyvninger/år	418.000	Antal destinationer	250
Terminaler	1	Antal landingsbaner	6

KBHs KARTOTEK

no. 01/06/08

STED:

CHEK LAP KOK, HONK KONG, KINA

NOTE:

Hong Kongs internationale lufthavn er også kendt under navnet Chek Lap Kok som er navnet på den delvist kunstige ø som lufthavnen er bygget på. Lufthavnen er tegnet af arkitektstjernen Norman Foster og åbnede i 1998. Til trods for dens korte levetid har den allerede vundet adskillige internationale priser.

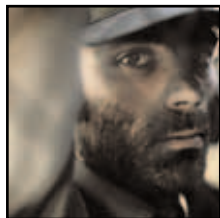
Passagerer/år	36 mill.	Åbnet	1928
Flyvninger/år	248.000	Antal destinationer	140
Terminaler	1	Antal landingsbaner	2

TOP + FLOP

VÆLG 6 STEDER I KØBENHAVN
3 der topper
3 der flopper

Tidligere	TOP	FLOP		TOP	FLOP
Ritt Bjerregaard	Kongens Have Halvandet Metroen	Et umuligt kryds Skelbækgade Vamløse Idrætspark	Jon Stephensen	Tietgen-kollegiet Tivolis koncertsal Byens tatovører	Adgang til Holmen Operaen Valhall i Tivoli
Klaus Bondam	Nørrebrogade Metroen Tingbjerg	Field's Studsgårdsgade Palads biografen			
Søren Pind	Indre Vesterbro Operaen Havneparken	Købmagergade Krøyers Plads Toftegårds Plads			
Peter Aalbæk Jensen	Tivolihallen Christiansborg Københavns Lufthavn	Industriens Hus Champignonbussskur Huller på cykelstien			
Søren Ulrik Thomsen	Papirknald, Valby Søtorvet Drogdengade	Kædeforretninger Søtorvet Stengade			
Pernille Stensgaard	Thrane, Nansensgade Tietgen-kollegiet Trinitatis	Købmagergade Nørreport Station Entreprenørskilte			
Ditte Gråbøl	Ostekælder, Gothersgade Irmahønen Stærekassens guldmosaik	Kalvebod Brygge Outlet-butikker Aldi, Gothersgade			
Mads Nørgaard	Christiania Flyvefisk water taxi Gallerier, Islands Brygge	Helgoland mangle Kalvebod Brygge Tomas-toget			

Af Mikael Simpson, 33 år
Musiker. Tidligere i 'Luksus', nu solo.

TOP

FLOP

ØRSTEDPARKEN
For alle de ting den ikke er kendt for...

SØERNE
Søerne er skønne, og så bliver de renere og renere.

BLÅGÅRDSGADE
Kates Joint, Props og TDC-bygningen Baggesensgade /Blågårdsgade hvor byens underbetalte kreatører sætter meninger og kunst op. Jeg er glad for at bo her.

ØPERAEN
Mærsk får mange milliarder for at sejle våben fra USA til Irak, og lige efter får Danmark et operahus i gave. Har de royale udsigt til et oplagt bombemål? Jeg ved det ikke.

CAFÉERNE LANGS HALMTORVET
en B-udgave af Østerbro eksisterer.

SHARWARMA- OG PØLSE-BUTIKKER MED ÅBEN DØR.
Alle der handler med døde dyr burde lukke døren, særligt om sommeren lugter det ilde.

Avisakrobaten fra Brasilien

Hver formiddag springer Jura rundt på sin plads på Rådhuspladsen og langer MetroXpress ud til forbipasserende. Mange mener at han er vanvittig, men faktisk er han bare en glad dreng der sætter en ære i at få folk til at smile.

Af Kasper Foged Rasmussen • foto: Daniella D'Arco de Jesus

Faktisk er jeg stedets engel og forhindrer mange ulykker hver dag.

Hvis man cykler forbi Rådhuspladsen via H.C. Andersens Boulevard om morgenen, er det svært ikke at lægge mærke til Jura. Med den grønne MetroXpress T-shirt og sorte hat. Jura holder kulden fra kroppen ved at udføre kunstfærdige spring og manøvrer.

“Jeg er lidt skør, men sådan er jeg født!” siger

han inden han vender sig om og råber “Hej smukke!” efter en lyshåret pige som gerne vil have en gratis avis med under armen.

DJÆVEL ELLER ENGEL

Det går ikke stille af når Jura distribuerer gratis-avisen MetroXpress, men der skal også ske

noget hvis de 1.700 daglige eksemplarer skal langes ud af Christiania-cyklen hver morgen. Jura ruller aviserne sammen, så de bedre kan afleveres til forbigående cyklister i fuld fart.

“Nogle siger at jeg er til fare for folk, men jeg har aldrig været skyld i en ulykke. Faktisk er jeg stedets engel og forhindrer mange ulykker hver dag,” siger han og afbryder interviewet. “Jeg skal lige løbe efter en bus!”

Jura vil gerne have smil frem på folks læber, men det er ikke alle der kan lide hans ligefremme facon.

“Der er nogle sure folk imellem, men det er ganske få. Hvis du kigger folk i øjnene, så siger de altid ‘hej’. Jeg spørger tit om folks telefonnummer, men så bliver de altid mistænksomme

og tror at jeg vil i seng med dem. De tror altid det værste, men jeg vil bare gerne ringe til folk som jeg tror det kunne være hyggeligt at drikke en kop kaffe med. Jeg er faktisk genert, men kan godt lide mennesker. Jeg forstår ikke sure folk. Hvis du altid er sur og aldrig smiler tilbage, så gør du da livet for surt. Universet har brug for at høre smukke ting,” siger Jura.

Der bliver grønt for fodgængerne, og Jura springer frem. “MetroXpress for you, darling!” siger han til en ældre dame der smiler og tager en avis.

FRA GÅRDEN TIL GADEN

30-årige Jura flyttede til Danmark for to og et halvt år siden. Han havde mødt en dansk pige i >>

JURAFAKTA

- Jura bor på Nørrebro med sin danske kone og sin søn fra et tidligere ægteskab.

Brasilien som spurgte om han ikke ville med til Danmark. Efter tre måneder tog Jura af sted. Han var nysgerrig, men har ikke fortrudt.

“Jeg bor på Nørrebro, og det elsker jeg, men det vigtigste er at det danske samfund fungerer. Her kommer folk ikke i fængsel for ingenting. Hvis du er rig i Brasilien kan du købe dig fra hvad som helst – selv fængsel. Det kan godt være at Danmark er et koldt og mørkt land – det er jo ikke derfor at jeg bor her. Det er fordi det er et virkelig godt sted,” siger Jura.

Han voksede op i Bahia i Brasilien hvor hans familie havde et landbrug, men et liv på landet tiltalte ham ikke.

“Jeg flyttede hjemmefra da jeg var 16 år. Min far havde en lille farm, men jeg havde ikke lyst til at blive farmer, så jeg endte med at sælge ting på stranden. Jeg solgte smykker som jeg selv lavede, og det var jeg god til.”

I en periode boede han på gaden, og det har sat dybe spor i den ellers glade dreng.

“Jeg havde ingen seng og intet bad, men overlevede ved at tro på at morgendagen ville blive bedre,” fortæller han og fortsætter. “Når man bor på gaden bliver man hele tiden tilbudt at sælge stoffer eller sig selv. Det havde jeg ikke lyst til og undgik det heldigvis.”

KORRUPTION

“Brasilien er gennemsyret af korruption. Politikerne kører rundt i store dyre biler og føler tilsyneladende ikke noget. Jeg har en drøm om at tage tilbage, sætte mig på magten og smide alle de korrupte ud,” fortæller Jura. Han har tydeligvis ikke meget til over for hjemlandets politikere.

“Det er forkert hvis ens magtposition bygger på at man har forarmet folket og gjort dem til slaver. Systemet i Brasilien tvinger mange ud i kriminalitet. I Danmark kan man tale med politiet uden at være bange for at de slår. Det sker hele tiden i Brasilien, og jeg har været ude for det mange gange. I Danmark er der flere gode end dårlige mennesker. Grundlæggende vil jeg bare gerne have respekt, og det kan man få i Danmark.”

ROCK'N ROLL

“Nu fryser jeg alligevel fordi jeg taler med dig!” Jura tager sin tykke læderjakke på. “*Be happy!*” en mand går forbi og tager en avis ud af hånden på den langhårede brasilianer. Jura har en drøm om at starte sin produktion af smykker op igen næste år og videresælge dem til butikker i byen.

“Jeg vil gøre de danske piger endnu smukkere,” siger han med et smil. Men hvad med fodbold? Det må da være enhver brasilianers passion. “Faktisk er jeg ikke så meget til samba og fodbold. Jeg er til Rock'n Roll! Og der er mange fede bands i Brasilien,” siger han. Vi forlader Jura på Rådhuspladsen, men det er nok også det bedste for ladcyklen er stadig halvfylt. ◀

Jeg havde ingen seng og intet bad, men overlevede ved at tro på at morgendagen ville blive bedre.

KBH UPDATE

RIGSARKIVET

af Jeppe Villadsen

Byggeriet af Rigsarkivet er – i meget bogstavelig forstand – sat på skinner. Lokalpanen er vedtaget, og DSB er begyndt at gøre det gamle godsbaneterræn langs Kalvebod Brygge klar til arkivbyggeriet som begynder næste år.

Først skulle Rigsarkivet have ligget i Ørestad, men det blev for dyrt. Så foreslog kulturminister Brian Mikkelsen at det blev flyttet til Odense eller et andet sted uden for hovedstaden, men det rejste en storm af protester der næsten truede med at vælte den nytillærte minister af taburetten.

Til sidst kom en pensioneret ingeniør fra DSB ham til undsætning med et forslag der placerede arkivet lige midt i Københavns centrum. Og endda til den halve pris af byggeriet i Ørestad. Ingeniøren mindede om det 11 hektar store godsbaneterræn mellem Kalvebod Brygge og Hovedbanegården der havde ligget ubenyttet hen siden DSB i 1999 indstillede godsbanedriften.

Dét var et forslag der stillede alle tilfredse: DSB, Folketing, Banedanmark, stat og kommune – alle kunne se en interesse i puste liv i det øde, tilgroede spaghetti-landskab, og i slutningen af 2003 blev det vedtaget af Folketinget.

“Planen lever 100 procent op til vores ønsker,” jublede kontorchef Steen Ø. Schmidt

En mulig udformning af indgangen til det landskabelige strøg, mellem to nye markante bygninger, fra pladsen ved Bernstorffsgade og Kalvebod Brygge.

fra DSB Ejendomme i Politiken da Københavns Kommune sidste sommer udsendte lokalplanforslaget for området.

EN GRØN ÅRE

Det nye Rigsarkiv bliver en del af et helt nyt byområde mellem Hovedbanegården, Købbyen og Fisketorvet som kombinerer boliger, kongrescenter, kontorbygninger og forskelligt serviceerhverv hvis man skal tro den endelige lokalplan der blev offentliggjort den 12. januar i år.

Grundidéen i området bliver et gennemgående græsklædt strøg med træer og buske der kommer til at bugte sig som et bakket landskab mellem husene. Områdets højeste bygninger får lov til at stikke hele 44 meter i vejret og skal – som det hedder – “udformes som arkitektonisk ekspressive, skulpturelt formede bebyggelser”.

Rigsarkivet befinder sig i dag i Rigsdagsgården på Slotsholmen, men arkivet har i årevis lidt af pladsmangel og har været nødsaget til at

leje lagerplads rundt omkring i Københavns omegn. Nu samles Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland så i et fælles kæmpemagasin med 370 hyldekilometer til en pris af 565 mio. kr. Hvis det bliver besluttet også at flytte publikumsfaciliteterne fra Slotsholmen, anslås den samlede pris at ende på knap 900 mio. kr. <<

RIGSARKIVETFAKTA

- Rigsarkivet forventes færdigt i 2009.
- Lokalplanen tager udgangspunkt i en helhedsplan for området af tegnestuen Lundgaard & Tranberg Arkitektfirma der også står bag Tietgenkollegiet, Skuespilhuset og Otto Krabbes Plads.

Af Jeppe Villadsen

Forelsket i København

Ikke så få sangskrivere har gennem tiden forsøgt at omsætte Københavns puls til tekst og musik. KBH har rodet i bunken af københavnersange og talt med et par af sangskriverne som har skrevet sig vej gennem Københavns gader og stræder.

Københavnere har gjort det. Jyder har gjort det. Svenskere har gjort det. Selv amerikanere har skrevet sange om København. Og nok er det aldrig blevet til en egentlig slagsang for byen, men en god håndfuld af københavnersangene skulle være at finde på læsernes indre jukebokse.

Sikkert er det at de spænder vidt i både tid og stil. Der er de klassisk-romantiske sange fra dengang sporvognene kørte til tiden: Forelsket i København fra 1960 der ganske vist handler

mere om kærlighed end om København, og *Wonderful Copenhagen* som Danny Kaye sang i filmen af samme navn fra 1952.

Og der er socialrealisme a la Sylvester og Svalerne som fløj *Fra banegården til Enghave Plads* i 1979 og a la dansktop med Teddy, Chano, Jan og Johns *Jeg vil bo på Vesterbro* syv år tidligere. Og så har Gasolin leveret et par forelskede arketyriske københavnerportrætter på deres første plader: *Langebro* fra 1971 og *Se din by fra tårnets top* fra 1972, ligesom Loveshop to

gange har drømt sig gennem København i *Drømmenes København* fra 1992 og *Copenhagen dreaming* fra 1997.

JYDERNE KOMMER TIL BYEN

Grupper som Superjeg og Olesen-Olesen har med underfundig lune skildret jydens møde med storbyen, mens L:Ron:Harald på egen galgenhumoristiske vis tøffede i sin Opel Kadett *Langs i København* mod slutningen af 90'erne.

Og bliver vi i den snakkende ende af musik-

Loveshop har begået et par nærmest ny-klassiske københavnersange, *Drømmenes København* og *Copenhagen dreaming*, og forsanger og sangskriver Jens Unmack bliver aldrig træt af at gå på opdagelse i Københavns forskelligheder.

Drømmenes København udtrykker en form for nyforelskelse i byen. Byen bliver nærmest personificeret i "jeg kender hendes navn, hun er drømmenes København". Altså den der betagelse og hengivelse til byen lagt ind i en sang: "Hun har en sommerkjole på, den er fuld af liv og mørkeblå" – det er jo aftenen. (sangekst på næste side)

Copenhagen Dreaming er ikke på samme måde en skildring af byen, men udtrykker en længsel efter København. Sangen blev skrevet en sjældent varm sommer på en meget tør, overophedet græsk ø som jeg havde glædet mig til at skulle ned til. Og så sad jeg dernede og savnede sommeren i København, og det syntes jeg var lidt paradoksalt. Den handler om at savne København. (sangekst på næste side)

- Hvad betyder København for dig?

Jeg er vokset op med meget natur og meget stilhed i Dollerup Bakker uden for Viborg hvilket er en 180 graders modkontrast til hvad København står for. Skal jeg lave en sammenligning, vil jeg sige at hvor jeg voksede op, var det som at se samme tv-kanal hele aftenen lang, mens Køben-

havn er som at zappe frem og tilbage mellem en masse forskellige ting hvad der passer meget bedre til mig."

"Det er byens rastløshed, som holder mig kørende – den rytme, der er i en storby. Og med mit rastløse temperament er denne her by meget bedre for mig end den langsomme rytme på landet. Dog kan søndage herinde også være et problem. Der bliver

meget stille, og byen mister sin puls. Så kan nogen kalde det en søndagsrytme og finde det charmerende, men jeg har det altså bedst, når bilerne kører i stort tal på gaderne, og der er larm og folk på vej forskellige steder hen."

■ *Drømmenes København*, fra albummet "DK", 1992

■ *Copenhagen Dreaming*, fra albummet "GO", 1997

ken, har en stribe rappere taget veloplagt livtag med den gamle hovedstad. Først Rip, Rap & Rock med *Vesterbro* i 1988, siden er fulgt rapnavne som Hvid Sjokolade, Sund Fornuft og senest Jokeren der i *Havnen* i 2003 tog turen ind og ud af Christianshavns gyder og knejper – ti år efter Dan Turéll tog sin legendariske spadseretur *Gennem byen sidste gang* musikalsk ledsaget af Halfdan E.

Bevæger vi os helt frem til i dag, bød 2005 på et sandt overflodighedshorn af københavnersange.

Kokain København (hvad er det lige der sker?) med Mikael Simpson, *Vesterbro* – og et bundt andre københavnersange – fra *Magtens Korridorer* og *København here we come* med Nikolaj Christensen.

Og så for lige at demonstrere hvordan KBH altid bevæger sig i det aller forreste skvulp af nyhedsstrømmen, kan vi berette at den københavnske elektronika-kvartet EPO-555 den 13. marts udsender cd'en *Mafia*, hvor et omkvæd lyder: *Heartbeat, our Copenhagen Heartbeat, our alibi for insomnia*.

EPO-555 bliver nyeste medlem af klubben af kunstnere der har lavet sange om København når deres CD, *Mafia*, udkommer den 13. marts.

DANSKE SANGE OM KØBENHAVN

1960 Forelsket i København – <i>Bent Fabricius-Bjerre</i>	1984 Skt. Peders Engle – <i>Sneakers</i>
1971 Langebro – <i>Gasolin</i>	1987 Vesterbro – <i>Rip, Rap & Rock</i>
1972 Se din by fra tårnets top – <i>Gasolin</i>	1992 København (fra en DC9) – <i>Peter Belli</i>
1972 Jeg vil bo på Vesterbro – <i>Teddy, Chano, Jan og John</i>	1992 Drømmenes København – <i>Love Shop</i>
1977 Storbybeduinen – <i>CV Jørgensen</i>	1993 Gennem byen sidste gang – <i>Dan Turéll & Halfdan E</i>
1978 Copenhagen – <i>Sods</i>	1996 Hva' så København – <i>Michael Falch</i>
1979 Fra banegården til Enghave Plads – <i>Sylvester og Svalerne</i>	1996 Wonderful Copenhagen – <i>Marie Band</i>
1979 Istedgade – <i>Peter Belli</i>	1997 Copenhagen dreaming – <i>Love Shop</i>

> SANGE OM KØBENHAVN

Johan Olsen fra Magtens Korridorer synger om livet i København i en krads, rå og ofte humoristisk form. Senest på albummet *Friværddi* i sange som *Vesterbro* og *Picnic (på Kastellet)*.

Vesterbro er storbyromantik for fuld udb-læsning – øl-storbyromantik! Der er ikke nogen stor litterær kunst i det vi skriver, men der ligger en sjæl i det. Og det har helt sikkert sat sit præg på teksterne at de er skrevet i byen, og det ikke er Silkeborg. I virkeligheden er det en udadvendt udgave af Søren Ulrik Thomsens *City Slang*, men hvor han begraver sig helt i sig selv og betragter den regnvåde by lidt smådeprimt og klynkende, er vores tekster mere direkte og ikke så filosofiske.”

- *Hvad betyder København for dig?*

Jeg er en ret rastløs type, og når jeg besøger mine venner som er flyttet ud i for-stæderne, kan jeg godt få sådan en klau-strøfobisk fornemmelse. Så fokuserer jeg på alt det man ikke kan, for jeg bruger byen enormt meget, jeg går meget rundt, og jeg kan rigtig godt lide at gå på værtshus, gå i byen og til koncerter og den slags. Størstedelen af min inspiration får jeg i vir-keligheden fra værtshusene. Jeg kan godt lide at være til fest, hvor jeg ikke kender nogen. Man får altid en masse historier at vide, for hvis man bare stiller sig og lytter kan man høre som har været ude for lidt af

hvert – ikke nødvendigvis vilde og spekta-kulære historier, men mere det med at man får et kig ind i folks hoveder. Det synes jeg er fedt.

■ *Vesterbro* og *Picnic (på kastellet)*, fra albummet "Friværddi", 2005

Drømmenes København

Der findes en park i den sidste sol
Hvor de syge har fået fri
Amerikanske piger skriver breve hjem
Vi håber de når frem

Der står en seng på et stort hotel
Hvor dagen lægges til ro
Mørkets melodi er en gemmeleg
Med hende der venter mig

Jeg kender hendes navn
Hun er drømmenes København

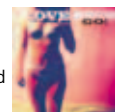
Der findes en by i millioner af lys
Hvor aftenkampe er i gang
September-piger varer ikke ved
Men det er en hemmelighed

Her kommer den nat hvor hun tager mig ud
I sporet af en ny sæson
Hun har en sommerkjole på
Den er fuld af liv og mørkeblå

Jeg kender hendes navn
Hun er drømmenes København
Ja hun er vindernes - hun er tabernes
- hun er chancerens
Hun er drømmenes København
Hun er latterens - hun er tårernes
- hun er håbenes
Hun er drømmenes København
Hun er de elskendes - hun er de ensommes
- hun er sengenes
Hun er drømmenes København
Hun er somrenes - hun er vintrenes
- hun er snart på vej
Hun er drømmenes København

Love Shop, 1992

Copenhagen Dreaming

Kastrup DC 9
Jeg var kommet for at tage afsted
Da vi fik vingerne op kom jeg til at kigge ned
Der lå vores by under dagene på træk
Min tid gik helt i stå
Hvorfor var det at jeg ville væk?

Copenhagen dreaming
Copenhagen time
Copenhagen time
Copenhagen mine

Juni kommet ned langvejs hjemmefra
Blot for at hænge ud på i mørket på Sunny Bar
Er der stjerner her i nætterne hvor jeg bor?
Mit blik søger kun mod lyset fra det høje nord

Love Shop, 1997

1997 Kronisk Fastelavn – *Hvid Sjokolade*
 1998 Copenhagen dream box – *Ginman/Jørgensen*
 1998 Langs i Køffenhavn – *L:Ron:Harald*
 1998 Ny dag (morgen i København) – *Olesen-Olesen*
 2001 Zen midt i centrum – *Sund Fornuft*
 2001 Copenhagen – *Tys Tys*
 2002 På Eik Skæløes Plads – *Olesen-Olesen*
 2003 Havnen – *Jokeren*

2003 2312 – *Superjeg*
 2003 København ligger i ruiner – *Gorilla Angreb*
 2004 Nørrebro – *Rasmus Nøhr*
 2005 Copenhagen Streetlights – *Baal*
 2005 Vesterbro + Picnic (på Kastellet) – *Magtens Korridorer*
 2005 København here we come – *Nikolaj Christensen*
 2005 Nighthawks – *Pato*
 2005 Kokain København – *Mikael Simpson*

Tom Waits i Jim Jarmusch's film *Coffee and Cigarettes* fra 2003

Fra Udlandet

Skal man nævne én sang som har placeret København på det globale verdenskort, må det være *Wonderful Copenhagen* som Danny Kaye i 1952 crooned i filmen af samme navn. Men faktisk er der en lang historie af udenlandske sange med mere eller mindre københavnsk islæt.

Vi kan i hvert fald gå så langt tilbage som 1924, hvor sangskriver-makkerparret Walter Melrose og Charlie Davis komponerede sangen *Copenhagen*, der i dag er en jazzstandard med fast plads på repertoiret i ethvert respektabelt swingorkester. Hvorfor sangen fik netop den titel er dog lidt af en gåde da den handler om fest og ballade i datidens New Orleans og ikke i København.

Den gådefulde avantgarde-crooner Scott Walker, hvis sangunivers var befolket af prosti-

tuerede, transvestitter, selvmordskandidater og Josef Stalin, havde i 1969 et hit med sangen *Copenhagen*. "*Copenhagen you're the end, gone and made me child again*", sang han.

KASTE OP I KØBENHAVN

Også Tom Waits har haft et hæst københavnsk intermezzo med nummeret *Tom Traubert's Blues (Four Sheets to the Wind in Copenhagen)* på hans fjerde album *Small Change*. Sangen blev skrevet efter et besøg i København i 1976 og handler med hans egne ord om "at kaste op i et fremmed land". I hvert fald er det København set gennem whiskyvåde øjne gennem gader hvor "*no one speaks English, and everything's broken*". Omkvædet lyder "*Waltzing Matilda, waltzing Matilda, you'll go waltzing Matilda with me*" med en parafrase over den klassiske australske

København

Sov min vän så kan vi prata sen jag har passerat nåt för länge sen du kan göra vad du vill du kan byta namn och när du vaknat har vi kommit fram fram till Köpenhamn

Sov min vän så kan vi prata sen klockan den är redan fem på morgonen tänka efter får du göra när du kommer fram när du vaknat har vi kommit fram fram till Köpenhamn

Norrlandskusten var så lång så lång på radion pratade dom om dig och mig och sen så spelade dom en gammal sång om ett par som lämnat allting bakom sig

Sov min vän så kan vi prata sen du kommer aldrig nån med sanningen och gör vi det så gör vi det i ett annat land när du vaknat har vi kommit fram fram till Köpenhamn

Bo Kaspers Orkester, 1993

Wonderful Copenhagen

Wonderful, wonderful
 Copenhagen
 Friendly old girl of a town
 'Neath her tavern light
 On this merry night
 Let us clink and drink one down
 To wonderful, wonderful Copenhagen
 Salty old queen of the sea
 Once I sailed away
 But I'm home today
 Singing Copenhagen, wonderful, wonderful
 Copenhagen for me
 I sailed up the Skagerrak
 And sailed down the Kattegat
 Through the harbor and up to the quay
 And there she stands waiting for me
 With a welcome so warm and so gay
 Wonderful, wonderful Copenhagen
 Wonderful, wonderful Copenhagen
 Friendly old girl of a town
 'Neath her tavern light
 On this merry night
 Let us clink and drink one down
 To wonderful, wonderful Copenhagen
 Salty old queen of the sea
 Once I sailed away
 But I'm home today
 Singing Copenhagen, wonderful, wonderful
 Copenhagen for me

Danny Kaye, 1952

folkevisse, og det er såmænd vores egen Mathilde Bondo fra Lasse & Mathilde, der er tale om. Hun mødte Tom Waits, da han optrådte i det dengang populære tv-show Sange efter lukketid, hvor hun akkompagnerede på violin, og de havde efterfølgende en vistnok meget fornøjelig bytur, hvor de nåede at runde både Tivoli og Christianshavn.

COPENHAGEN SNUS

I den mere obskure ende finder man country-musikeren, den tidligere rodeostjerne, Chris LeDoux der på sin debutplade *Songs from Rodeo Life* fra 1971 havde sangen *Copenhagen*, ikke om København, men om den populære amerikanske snus af samme navn – verdens ældste fabrikat fra 1822. Det samme havde den texanske countrysanger Keen Robert Earl nogle år senere: "*Copenhagen, what a wad of flavor; Copenhagen, you can see it in my smile; Copenhagen, do yourself a favour; chew Copenhagen, drive them pretty girls wild*".

Og Bo Kaspers Orkester sang på *Köpenhamn* fra debutalbummet i 1993 om en lang natlig køretur gennem Sverige mod København, mens den engelske singer-songwriter Richard Smerin fem år senere udsendte *Copenhagen*, hvor han mindedes sine ungdomsår i byen.

Senest har Thåström – det svenske svar på Kim Larsen, som har valgt at gå i landflygtighed på Vesterbro – skrevet sangen *Sønder Boulevard* som en hyldest til bydelen, hvor han glæder sig over at leve inkognito i Danmark.

Endelig må vi ikke glemme den dystre engelske popgruppe der i 1999 tog navn efter København – Copenhagen. Bandet er engelsk, men i hæftet til debut-cd'en fra 2001 finder man biedermeieragtige stemningsbilleder fra Dyrehaven. Baggrunden for den danske forbindelse er at mange af deres første sange blev skrevet i København, at Kirsas fra bandet er fra København – og så teaterstykket *Copenhagen* af Michael Frayn som bandet er vilde med. Vi slipper heller ikke for at nævne det engelske band Ocean Blue der på omslaget af deres EP *Denmark* fra 2000, som en overgang havde plads på DRs Elektriske Barometer, har et foto af selveste Københavns Nyhavn. «

Se din by fra tårnets top

Se din by oppe fra tårnets top ta' f.eks. ud til Frelserkirken og så snegl dig op mærk vinden suse i dit hår den kommer måske helt ude fra Klampenborg.

Du ser en kvinde på en sten hun har hale sikken en og så på Strøget midt i byen der ser du Cæsar sikken et syn.

Forleden dag gik jeg en tur ude på Nørrebro og tænkte eksisterer det virkelig endnu men drengene nede på Blågård's Plads dem du ved nok de er jo af sten og ikke det klare klare glas.

Jeg kom til søen med det blanke vand og så en and der steg i land med et kuld på syv i alt ja selv betjenten fik dem talt.

Så er der Vesterbro med Hovedbanegården og masser af frække chicks med langt gyldent hår Tivoli, ballongyngerne og Colombine og så er der SAS-hotellet mand jeg kunne grine grine.

Absalon med mågelort på hatten går på Laurits hele natten ja livet skjuler mange løgne men vi er næsten ens når vi er nøgne.

Gasolin, 1972

Sønder Boulevard

Jag gillar bararna i mitt kvarter Och månen här det er den vackraste som jag vet Man kan leva ett helt liv här i hemlighet

Hans hyldest til Sønder Boulevard slutter således:

En svart sol sjöng för alle som var som oss Och mästare Dan Turell var kung varenda kväll Men allt det der vet du som nån gång har vart Nån gång har vart På Sønder Boulevard...

Thåström, 2005

Mikael Simpson er indtil den 13. marts manden med den nyeste sang om København. *Kokain København (hvad er det lige der sker?)* er fra pladen *B-sider, udtag og meget triste radiomix* (december 2005)

Flere sange om *Copenhagen* handler ikke om København, men om det særdeles populære snus af samme navn. Særligt *hillbillies* i det amerikanske midtvesten holder af at stikke snusen ned under underlæben, så man kan tænke sig til hvilke appetitlige oplevelser der ligger bag den texanske country-sanger Kina Lankfords sang *Copenhagen Kisses* fra 2004.

Coveret til Ocean Blue's EP *Denmark*.

UDENLANDSKE SANGE OM KØBENHAVN

- 1952 Wonderful Copenhagen – Danny Kaye / Frank Loesser
- 1969 Copenhagen – Scott Walker
- 1976 Tom Trauberts Blues – Tom Waits
- 1988 Copenhagen – Keen Robert Earl
- 1993 Köpenhamn – Bo Kaspers Orkester
- 1995 Copenhagen – Shove/Torpedo
- 1998 Copenhagen – Richard Smerin
- 2005 Sønder Boulevard – Thåström

Danny Kaye sang i 1952 den sang der stadig er det nærmeste vi kommer en københavnsk hymne. Tænk blot på i hvor mange sammenhænge vendingen *Wonderful Copenhagen* optræder.

Abonnement

Vil du være sikker på at blive opdateret om hvad der sker med og i København?
Du kan nu tegne abonnement på KBH!

Klik ind på kbhmagasin.dk eller ring til abonnementservice på 38 16 80 39

½ år	(6 blade)	200 kroner
1 år	(12 blade)	400 kroner

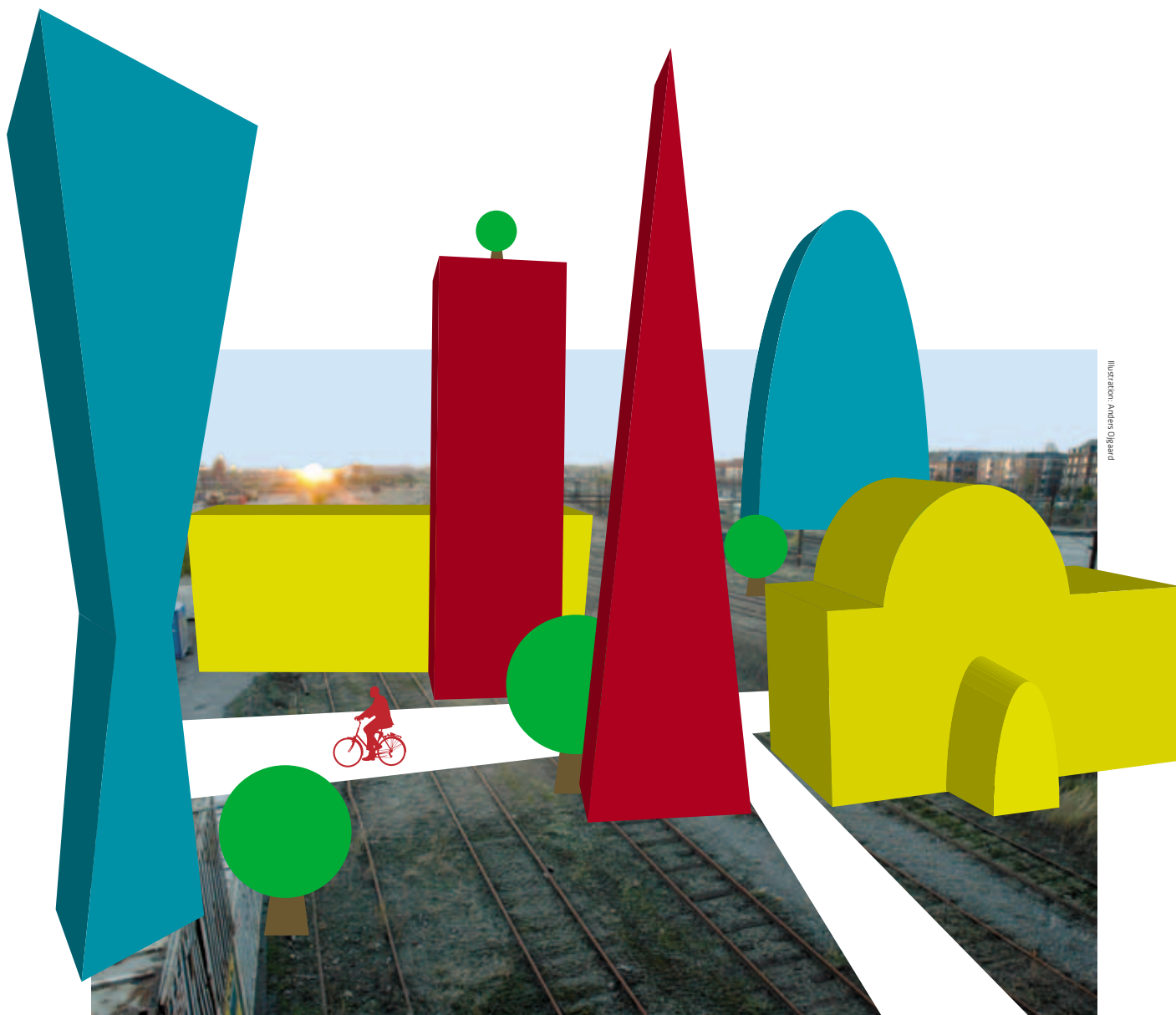

Illustration: Jeppe Villadsen

De svære bydrømme

Der er ofte lang vej fra idé til færdig mørtel og mursten - især de vilde, skæve og kontroversielle forslag har det med at forblive på tegnebordet. KBH har hevet et prisbelønnet projektforslag op af glemmeposen.

Af Jeppe Villadsen

Projektet blev lanceret med et brag tilbage i 2004. En ny bydel svævende over jernbaneterrænet mellem Vesterbro og Kalvebod Brygge. En måde at få liv i et ellers dødt rum i byen. Sådan lød forslaget fra fire unge arkitektstuderende som vandt førsteprisen på 100.000 kroner ved Copenhagen X's konkurrence *Copenhagen Dreaming* i 2004 der havde nytænkning af storbyboligen og udviklingen af levende og attraktive storbykvarterer som tema.

Forslaget vakte jubel. Alle syntes enige om at idéen med store broer der satte liv i det store baneterræn og forbandt Vesterbro med havnen

og de hurtigvoksende bydele i Sydhavnen var oplagt. Projektudviklingselskabet JM Danmark bemærkede at det højtflyvende projekt nok krævede nogle justeringer, men slet ikke var urealistisk at føre ud i livet. "Vinderprojektet vil sætte rekreative byrum ind over et støjende, beskidt og industrielt område," skrev JM Danmarks direktør Morten G. Fossum i en kronik i Politiken dagen efter projektet var blevet kåret som vinder.

Og så blev der stille. Som der ofte gør når en ny vision for København bliver præsenteret, men koster penge, og hvor ingen har forpligtet sig til at gå videre med den.

DET HANDLER OM PENGE

København er præget af forsigtighed over for kontroversielle forslag. Villigheden til at tage risici – specielt i den indre del af byen – mangler, mener arkitekt Christian Hanak der er daglig leder af Copenhagen X.

"Uden at ville lyde alt for desillusioneret, så tror jeg det handler meget om økonomi. Der er simpelthen så mange penge i byggeri for øjeblikket fordi stort set alt kan sælges, så der er ikke nogen tilskyndelse for investorerne til at gå ind i den slags mere skæve projekter."

"Hvis man skal i gang at bygge henover

➤ **HEROVER OG MODSATTE SIDE**

Tæt på to tredjedele af banelegemet, der fungerer som en barriere mellem Vesterbro og havnen, bruges ikke længere. Man kunne her bygge en ny bydel der vil binde vandet og byen sammen. Den del af sporene der stadig bruges kunne overdækkes, og her kunne man bygge oven på.

➤ **TIL HØJRE OG HERUNDER**

Vinderprojektet i Copenhagen Dreaming placerer store broer over baneterrænet og forbinder på den måde Vesterbro og Kalvebod Brygge. Broerne skal have caféer, boliger, forretninger m.v. på sig.

COPENHAGENXFAKTA

- Copenhagen X er et projekt under Dansk Arkitektur Center støttet af et partnerskab mellem Fonden Realdania, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune.
- Copenhagen X formidler byudvikling, byggeprojekter, arkitektoniske visioner og nyskabelser i hovedstaden, og inviterer til debat om byens udvikling.

banen, kræver det en stor grundinvestering til at begynde med, og lige nu er der masser af 'bar mark projekter' i Ørestad som alle de store *develope-re* kaster sig over fordi de her kan bygge langt mere ubesværet."

Men selv om problemet ifølge Christian Hanak er den manglende risikovillighed hos bygherrerne, mener han at løsningen må komme fra politikerne.

"Man kan ikke forvente at private bygherrer skal være specielt eksperimenterende. Det vil i hvert fald altid være undtagelsen at nogle prøver at gå helt nye veje. Det må være det offentlige der går forrest med at sætte projekter i gang eller satse på opgavebesvarelser der er eksperimenterende," siger Christian Hanak der dog samtidig peger på områder som Ørestad, Sydhavn og Nordhavn som steder hvor der sker spændende tiltag inden for byudvikling.

"Hvad angår bro-forslaget fra Copenhagen Dreaming-konkurrencen, kunne det offentlige

fx gå foran ved at bygge de første to-tre broer og lægge nogle offentlige funktioner derhen, så det kunne sætte en udvikling i gang," siger Christian Hanak.

FORANDRINGER PÅ VEJ

Morten G. Fossum rettede en lignende hård kritik i kronikken og efterlyste mod og visioner:

"Vores hovedstad har i årtier været konform i sit udtryk og uden monumenter der klart skiller sig ud fra deres omgivelser. Vi har gerne bygget med reference til det trygge og det velkendte, og meget nyt byggeri er fantasiløst og ligner til forveksling hinanden. Forslag der bryder med vores sædvanlige udtryk bliver til tider mødt med modstand og kan risikere at blive lagt i graven netop som de er født."

Nicolai Carlberg fra byplanrådgivningsfirmaet Carlberg & Christensen er enig i en del af kritikken, men er samtidig noget mere optimistisk, idet han ser mange tendenser mod at

der eksperimenteres mere og bygges vildere og skævere end tidligere.

"Det hænger sammen med at samfundet forandrer sig. I dag er der meget fokus på image hvilket betyder at folk vil have noget spektakulært – nogle vartegn. Det gælder virksomhederne der efterspørger anderledes arkitektur som kan sætte dem på verdenskortet og *brande* dem. Og det gælder byerne der i dag ikke alene er i konkurrence med byer andre steder i landet, men især med byer af samme størrelse rundt omkring i regionen fordi de kæmper om de samme videnserhverv og de samme højtuddannede medarbejdere," siger Nicolai Carlberg.

Han er derfor ikke i tvivl om at vi i fremtiden vil se flere af den slags spektakulære byggerier i København.

"Projektet med broerne ville givetvis have haft bedre chancer for at blive ført ud i livet hvis det var blevet præsenteret i 2014 og ikke i 2004." <<

Da jeg gik ud over Langebro...

Kim Larsen
Født 23. oktober 1945

Franz Beckerlee
Født 15. august 1942

Anders Østergaards Gasolin-film er en historie om drømme og bristede illusioner i 70'ernes København. Den har premiere fredag den 10. marts.

Af Ellen Otzen

Fire langhårede iklædt trompetbukser og vest skubber en trækvogn med musikudstyr over Langebro. På lydsporet banker byens hjerte som en utålmodig stortromme, og Kim Larsens melankolske beretning om et møde på broen siver ud gennem højttalerne. I baggrunden Svanemølleværket, Øresund og et genkendeligt københavnsk lys

Billedet dukker op igen og igen i Anders Østergaards dokumentarfilm *Gasolin*. Det er naturligvis de fire band-medlemmer Franz Beckerlee, Kim Larsen, Willy Jønsson og Søren Berlev der som fire spøgelse i en tidslomme okser gennem den tætte københavnske trafik på vej mod en gloriøus karriere.

Instruktøren selv indfinder sig på en snestormsrømt mandag formiddag i en lys lille lejlighed på Rahbeks Allé. Der serveres kaffe fra espressomaskine, og der ryges. Tvillingesønnerne på ni år er på vej til Australien for at besøge deres morfar, mens Anders Østergaard selv er blevet tilbage i København og pusler med

“hemmeligheder”, a.k.a. det næste filmprojekt. Østergaard er kendt i dokumentarfilm-kredse som manden bag *Troldkarlen*, portrættet af den svenske jazz-musiker Jan Johansson, og *Tintin og Mig*, om Tintins skaber Hergé fra 2003. Hvor andre dokumentarfilm ofte tager udgangspunkt i en aktuel situation, beskæftiger Østergaard sig gerne med døde helte eller opløste rockbands. Men der er langtfra tale om traditionelle doku-portrætter. I det Østergaardske univers kombineres lyd og billed med en helt særlig elegance. I *Tintin og Mig* danner en stregtegning af tegneserieforfatteren baggrund for et skrattende gammelt interview optaget med kassetiebånd. I *Gasolin* dukker arkivoptagelser af skiftevis Jimi Hendrix og Osvald Helmuth op på en københavnsk husgavl. Amerikansk guitargud overfor den lille mand i tung socialdemokratisk hverdag.

Da *Gasolin* gik i opløsning i 1978 var Anders Østergaard 13 år og lige akkurat gammel nok til at huske tiden da bandet var Danmarks største rocksucces. I filmen lader Østergaard musiker-

GASOLIN'FAKTA

- Dannet 1969, opløst 1978. Besluttede at gå fra hinanden i en kroestue på Bornholm.
- Udsprang i Sofiegården på Christianshavn - den tids Christiania.
- "Vi skal være et band hvor folk kan komme og lytte og føle at de bliver tanket op, så de kan køre videre." sagde Franz Beckerlee i den spæde start. En beboer i Sofiegården sagde: "Så skal i hedde 'Gasoline'." Det blev hurtigt til "Gasolin".
- Forsøgte flere gange også at få international succes, men det rakte kun til Sverige og Norge hvor *Gasolin* var lige så populære som i Danmark.
- Udgav i alt syv studiealbums på dansk. Derudover flere på engelsk og diverse særudgivelser.

→ Willy Jønsson
Født 27. marts 1942

→ Søren Berlev
Født 4. maj 1950

Fotos: Søren Mellemø / Filmproduktion

ne selv fortælle historien. Kim Larsen, Franz Beckerlee og Willy Jønssons personlige beretninger om opvækst på Amager og i Nordvest, deres ambition og indbyrdes uoverensstemmelser veksler med arkivoptagelser af "Gasserne" i et København der netop har forladt 60'ernes uskyld. Den lidt yngre trommeslager Søren Berlev kommer først senere ind i bandet efter at Bjørn Uglebjerg har fået nok af konflikterne og meldt sig ud. Da historien starter er vi på vej ind i et mere forfrossent årti med arbejdsløshed, og hvor nogle af blomsterbørnene er endt som stofmisbrugere.

SPØGELSER

Ud over en fascination af Gasolins musik kendte Anders Østergaard Kim Larsen fra et tidligere samarbejde og vidste at han var en god fortæller. Men instruktørens ærinde med filmen er ikke mindst at minde om at Gasolins København også er den by vi er lever i nu. Tiden er en dimension i byen, og de mennesker der har været i byen for 30 år siden har aflejret noget ånd i den.

"Det er en ånd som definerer byen ud over det fysiske rum. Det er derfor vi bruger de her spøgelsesfigurer. Der ligger åndelige aflejringer i byen fra de mennesker der har lagt noget i den før os. Og det siger jeg ikke for at lyde okkult eller metafysisk," understreger Anders Østergaard.

"Men vi kender allesammen den her følelse af at noget er patineret rum. Den kvadratkilometer

den indre by udgør er trådt godt til af nogen der var her før os. Jeg har en sensibilitet for fortiden og vil meget nødig se det som det forgangne, men snarere som et andet sted hvor man kan rejse hen engang imellem. Det var intentionen med Gasolin-filmene fra starten – der skulle være en lille spøgelseshistorie."

Man kunne godt have instruktøren mistænkt for at besidde en vis portion længsel i forhold til det forsvundne København der beskrives i filmen. Selv kalder han det at have et mere flydende forhold til tid.

"Jeg mener ikke at fortiden er forbi for evigt – det er en tilstand som er speciel for en periode, men som ligger latent i os. Det er ikke sådan at jeg mener København var bedre dengang, men selvfølgelig har mit hjerte også en følelse for en uskyld og en enkelhed der var dengang. Det er ikke noget jeg vil moralisere over – blot konstatere at det er dér vi kommer fra."

LOKAL MODSTAND

Lyde fra københavnske trappeopgange, panoreringer af genkendelige porte og husgavle dukker op igen og igen i filmen. Østergaard bruger samtidigt stederne til at vise "modstanden i det lokale" overfor bandets vilje til at nå til tops – hvad enten det er når de trækker en trækvogn gennem en smal port, eller når de futter rundt i et udtjent folkevognsrugbrød. Med modstanden i det lokale mener Anders Østergaard ikke at lokalmiljøet var trætte af bandet, men derimod at der eksisterede et modsætningsforhold mel-

lem den prosaiske hverdag og Gasolins tårnhøje ambitioner.

"Når Kim Larsen udvander fra et møde fordi de har skændtes for syvogtyvende gang, og Franz Beckerlee har kastet med ølflasker, skal den opgang han går ned af lyde som en almindelig københavnsk opgang. Fordi det netop var i sådan nogle lejligheder at de drømme brast. 70'erne var strenge år at ville være verdensstjerner i," siger Østergaard.

Hvilket københavnsk band der kommer til at definere 00'ernes ånd, på samme måde som Gasolin definerede 70'ernes – det overlader vi til fremtidens dokumentarister at vurdere. ◀

ØSTERGAARDFAKTA

- Instruktør og manuskriptforfatter
- Født 1965 i København. Uddannet journalist fra Danmarks Journalist Højskole, '91.
- Tidligere film:
 - Gensyn med Johannesburg (1996)
 - Troldkarlen (1999)
 - Fra asken i ilden (2000)
 - Malaria (2001)
 - Tintin og Mig (2003)

→ På vej over Langebro, 1969 eller 2006...?

K B H U P D A T E

ØRESTAD SYD

Af Kasper Foged Rasmussen

Planen for Ørestad Syd er vedtaget, og flere grunde er solgt. Endnu ligger området hen som bar mark, men inden længe begynder de første bygninger at rejse sig i det nye kvarter.

Når man om nogle år kører ind i Ørestads sydligste bydel vil man blive mødt af hovedstadens mest imponerende samling skyskrabere. På grænsen til Syd rejser Ferring bygningen sig allerede, men den vil på det tidspunkt have fået selskab af fem tårne yderligere. De vil sammen med det planlagte Fieldstårn i Ørestad City danne Københavns første seriøse samling højhuse – byens første moderne skyline.

SKOV, KANALER OG PARKER

Ser man bort fra erhvervskvarteret i den nordlige ende af den kommende Ørestad Syd, bliver den fremtidige bydel præget af store grønne arealer, kanaler og søer. Den sydlige og nordlige del adskilles af et stort parkområde, Byfælleden, hvor der også vil blive plads til et idræts- og kulturcenter.

Boligområdet syd for Byfælleden gennemskæres af tre brede, kurvede byrum; Kanalrummet, parkrummet og skovrummet, og vejene på tværs vil komme til at danne små hyggelige gyder og passager. Hovedkanalen med den brede promenade har Christianshavn og Amsterdam som forbillede, og boligerne kommer til at ligge ud til kanalen med plads til små både og gåture langs promenaden. Boligområdet kommer til at rumme fem pladser hvor der bliver plads til forskellige kulturelle arrange-

– Ørestad Syd anno 2020 set fra syd med Københavns centrum i baggrunden.

menter. På bydelens hovedstrøg vil man kunne finde et stort udvalg af butikker og institutioner til glæde for de 10.000 københavnere der kommer til at have adresse i området. Ørestads-selskabet forventer desuden at omkring 15.000 mennesker vil få deres daglige gang til og fra arbejde i Ørestad Syd. De første grunde er nu solgt til blandt andre NCC og JM Danmark der er i fuld færd med at finde arkitekter der skal tegne de mange nye boliger. «

ØRESTADSYDFAKTA

■ Der er i alt 190.000 etagemeter til salg i det nye kvarter. I skrivende stund er der skrevet kontrakt på opførelse af 2.000 nye boliger. Byggeriet starter i år.

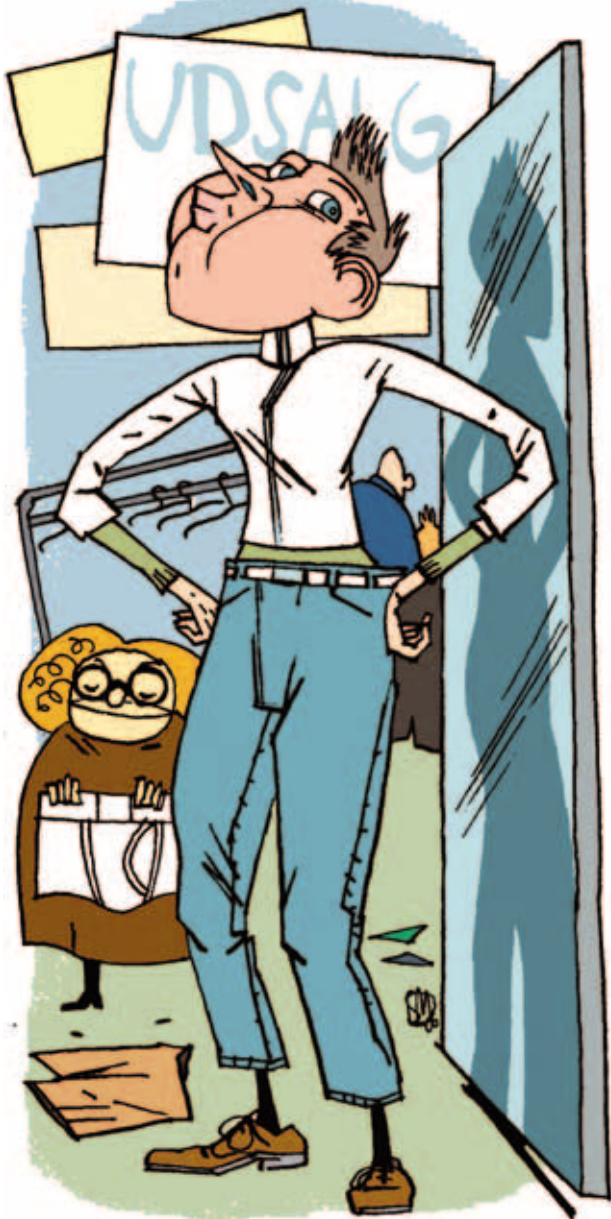

LYKKEGAARDS

NAVLE

AF MORTEN LYKKEGAARD • ILLUSTRATION: SØREN MOSDAL

RAPPORT FRA DESERTØRENS DAGBOG

Mens danske ambassader og konsulater over hele Mellemøsten står i brand, kæmper jeg endnu så småt med at komme mig over mine egne private krigsoplevelser fra årets spæde start - dengang hvor absolut *intet* i verden syntes vigtigere end Det Store Januarudsalg.

Det er det samme hvert år: Jeg *orke* det ikke. Bare *tanken* om det får det til at svimle for mine øjne, og en kold gysen løber isnende ned igennem ryggen på mig. I samme sekund det nye år er skudt ind, mærker jeg det. Rundt omkring mig står folk i en for mig ganske ubegribelig lykkelig uvidenhed og skåler i champagne, mens det eneste jeg med gru kan tænke på er: Jagtsæsonen er gået ind. Freden er forbi. Udsalgsræset er over os.

I løbet af de næste par døgn vil en hær af frådende københavnske forbrugere halse ud i gaderne og kaste sig som ulve over den første, den bedste ekspedient, der har formastet sig til at slå et par håndører af prisen på et par sokker eller en ellipseformet opvaskebalje. Og ikke nok med dét. Disse balstyrige forbrugere tager gladeligt livet af deres næste hvis belønningen er det håndbroderede Munthe Plus Simonsen-sjal i pisgult, de har higet efter som eneste lille lyspunkt for enden af deres tunnelsyn alle de mange måneder de lå brak i vinterens mulm og mørke.

I år ville jeg så gerne have meldt pas til det hele og bare fortsat med at drysse sorgløst rundt i al fredsommelighed, mens udsalgshelvedet bragede løs omkring mig. Men lige meget hvor meget jeg end stred og kæmpede for at bevare min sjælefred, kunne jeg ikke slippe tanken om de mange, mange tusinde kroner, jeg dagligt tabte ved ikke at melde mig på slagmarken. Min passivitet var ved at ruinere mig. Det var straffen for at lade hånt om noget af det helligste vi værner om i det her land: Udsalg. Jeg var en kujon, en desertør, en forræder - og det gik ganske enkelt ikke længere. Jeg *måtte* derud.

Men jeg var også klar over at jeg ikke kunne klare det alene. Der var alt for mange valg der skulle træffes, alt for mange uoverskuelige snit og farvekombinationer og uundværlige køkkenremedier til halv pris at tage stilling til. Så jeg trak i al hast min kæreste med mig igennem byen, mens panikken langsomt begyndte at vokse i mig. For inderst inde vidste jeg jo godt at løbet var kørt. Jeg var kommet alt, alt for sent ud af starthullerne. Det var utilgiveligt.

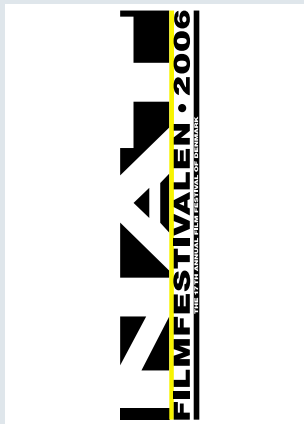
De næste par timer pløjede jeg febrilsk igennem alt der kunne krybe og gå af udsalgsrester. Diarréfarvede t-shirts i XXL, boksershorts spækket med fejlmedicinerede Disney-figurer, termoflasker i hysterske pangfarver, og så videre og så videre. Forgæves. Alt var plyndret, væk, borte. Intet var tilbage - bortset fra et par udsultede tøjstativer der skulede på mig med et anklagende blik. Jeg var grædefærdig af fortvivelse.

Men netop som jeg i min desperation var på nippet til at overveje om ikke Fisketorvet var svaret på alle mine sorger, indtraf miraklet endelig. Hos Nørgaard faldt jeg over en lækker, hip vinterjakke med ribkant. Der var ingen tvivl. Dette var lige netop *dén* jakke som én gang for alle kunne slå mit vinterimage som praktisk klædt spejderleder ihjel og føre mig cool og overlegent igennem vinterens herlige cocktail af regn, sne, slud og sjap. *Intet* ville kunne røre mig i *dén* jakke. Der var bare ét enkelt lille problem: Jakken var tilsyneladende syet til en anorektisk dværg.

Men jeg *ville* død og pine have noget ud af det forbandede udsalg. Så dér stod jeg i min egen private spændetrøje og overvejede om ikke alt det dér med bevægelighed i tøj bare var noget opreklameret hør. Hvis blot jeg hev mine bukser op til solar plexus og trak mine arme helt op under skuldrene og så ellers lod hånt om enhver ubetydelig trang til at trække vejret, mens jeg havde jakken på, kunne jeg sagtens passe den.

Det gav sig selv. Selvfølgelig skulle jeg have den.

KALENDERMARTS

NATFILMFESTIVAL 2006

Ti dages intensiv filmfest med cirka 150 film fra hele verden. Programmet kommer som sædvanligt vidt omkring fra Canada til Kirgisistan, fra mexicansk melodrama til tibetansk antilopejagt.

24. marts - 9. april
Hele byen

HONEY I'M HOME

Dansk Design Center har inviteret virksomheder, designere, arkitekter og kunstnere til at skabe nyt design der imødekommer trangen til det hjemlige. Se fx når Louise Campbell designer for Stelton, og Biomega designer for Volkswagen.

3. marts - 3. juni
Dansk Design Center

KATIE MELUA

Den 21-årige, georgisk fødte, englænder Katie Melua har med sit nye album 'Piece by Piece' på kun to måneder solgt to gange platin alene til sine danske fans. Nu spiller hun igen i København, og det er jo svært ikke at blive småforelsket bare ved tanken.

26. marts
Falkoner Salen

HEDDA

Historien om kvinden som vi elsker, hader og frygter. Hedda er nødt til at tage konsekvensen og gå hele vejen ... Uden at se sig tilbage. Med Sonja Richter, Nicolai Kopernikus, Tom Jensen, Shanti Roney, Jesper Langberg og Paprika Steen.

4. marts - 12. april
Betty Nansen Teatret

VIDEO

Amerikanske Tony Oursler regnes for et af videokunstens største navne. Hans værker er skabt af en fascination af vores intensive konsumering af medier, og videoskulpturerne tager os med til en grænse hvor medieforbrug og psykose støder sammen og bliver en del af hinanden. I hele udstillingsperioden vil Gl. Strands facade i de mørke timer være oplyst af en stor videoproduktion.

17. marts - 7. maj
Kunstforeningen Gl. Strand

FORÅRSUDSTILLINGEN

Et sikkert forårstegn og et praj om hvad der rører sig på landets yngre kunstscene lige nu og kommer til at rykke i fremtiden.

11. marts - 2. april
Charlottenborg

Tony Ourslers projektion på Kunsthau Bregenz i 2001

HOME CITY

Kunstneren Morten Stræde stiller igennem tegninger, skulpturer, video-animationer og arkitektoniske modeller spørgsmålet: Kan man skabe en hel by ud af de huse som man har boet i gennem sit liv - en hjemby i ordets bogstaveligste forstand?

11. marts - 30. april
Arken

DANISH MUSIC AWARDS

Oplev TV-2, Outlandish, Anna David, Bikstok Røgsystem, Mew, Carpark North, Johnny Deluxe, Tue West og Tina Dickow live når det blandt andet skal afgøres om årets danske album er signeret af Bikstok Røgsystem, Jens Unmack, Kashmir, Mew eller TV-2.

11. marts
KB Hallen

Det er ingen kunst at komme til og fra arbejde

Frederikssund

Lyngby

Ordrup

Bagsværd

Ballerup

Østerport

Høje Taastrup

Vesterport

Sydhavn

Med 85 S-tog stationer er der altid en lige i nærheden. Køb et periodekort til S-toget. Tjek dsb.dk/s-tog

